

VILNIAUS
UNIVERSITETO
BIBLIOTEKA
2009

Vilniaus universitetas

VILNIAUS UNIVERSITETO BIBLIOTEKA 2009
VILNIUS UNIVERSITY LIBRARY 2009

VUB – RYŠYS YRA!

VUL MEANS RELATION

Vilniaus universiteto leidykla
2010

Vilniaus universiteto leidykla
UDK 027.7 (474.5)
Vi-175

Parengta pagal VU bibliotekos
skyrių veiklos ataskaitas

Sudarė

GRAŽINA BALANDYTĖ
VINCAS GRIGAS
VALENTINA KARPOVA
ELONA MALAIŠKIENĖ
JULIJA NIAURAITĖ
JELENA SAIKOVIČ
ELONA VARNAUSKIENĖ
INDRĖ ZALIESKIENĖ

Redakcinė kolegija

IRENA KRIVIENĖ
ŽIBUTĖ PETRAUSKIENĖ
MARIJA PROKOPČIK

Teksto redaktorė

NIJOLĖ GINIOTIENĖ

Į anglų kalbą vertė

GRAŽINA CIJŪNĖLYTĖ

Fotografas

RAIMONDAS MALAIŠKA

Dailininkas maketuotojas

SKAIDRA SAVICKAS

T U R I N Y S

Vilniaus universiteto biblioteka 2009-aisiais: sėkmę lemianti partnerystė ir ryšiai	4
Vilnius University Library in 2009: partnership and relations presuppose success	6
– sena – nauja –	9
– biblioteka – miestas – pasaulis –	11
– istorija – kultūra – biblioteka –	16
– mokslininkas – biblioteka – mokslininkas –	19
– akademinė bendruomenė – biblioteka –	20
– informacija – biblioteka – vartotojas –	24
– dokumentas – išsaugojimas – atmintis –	26
– knyga – biblioteka – skaitytojas –	28
– veikla – įvertinimas –	32
Vilniaus universiteto bibliotekos 2009 metų parodų sąrašas	35
Vilniaus universiteto bibliotekos darbuotojų publikacijos, vertimai	36
– atmintis – biblioteka –	40

Vilniaus universiteto biblioteka 2009-aisiais:

Generalinė direktorė Irena Krivienė

2009 metais dar kartą įsitikinome geranoriško bendradarbiavimo ir naujas idėjas padedančios įgyvendinti partnerystės galia. Stiprūs ryšiai universitete ir už jo ribų atvėrė galimybes realizuoti pačius netikėčiausius sumanymus. Kita vertus, tradicijų ir modernumo ryšys, kultūros paveldo ir šiuolaikinių vartotojų poreikius atitinkančių paslaugų sąsajos skatino rasti naujoms idėjoms ir veikloms.

Prioritetinis Vilniaus universiteto ir jo bibliotekos objektas – Nacionalinis atviros prieigos mokslinės komunikacijos ir informacijos centras (MKIC) – 2009-aisiais įgavo realius kontūrus. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos, Centrinės projektų valdymo agentūros ir Vilniaus universiteto kovo 26 d. pasirašyta trišalė sutartis suteikė finansavimo garantijas. Vilniaus universitete suburta projekto administravimo grupė (vadovė Neringa Kižienė) ir viešųjų pirkimų komisija (vadovas prorektorius dr. Aleksas Pikturna). Į jas įeinančių VU Rektorato, Strateginės plėtros ir Teisės skyrių, Viešųjų pirkimų,

Statybos, Paslaugų ir eksploatacijos direkcijų, bibliotekos specialistų, pastato architekto Rolando Paleko profesionalumas ir į bendrą tikslą nukreipto komandinio darbo principų suvokimas leido laiku ir tinkamai koreguoti pastato techninį projektą bei sėkmingai įgyvendinti statybų rangovo atrankos konkursą. Bibliotekoje sudarytų strategijos, personalo plėtros, paslaugų kūrimo, informacijos išteklių formavimo darbo grupių siekis – parengti Vilniaus universiteto bibliotekos veiklos gaires statomam Mokslinės komunikacijos ir informacijos centrui.

Kartu su Goethe's institutu surengtame seminare įgytos žinios apie teminės informacijos specialistų funkcijas, bibliotekos dalyvavimas Berlyno Humboldtų universiteto bibliotekos – Grimų centro – projekte, šio projekto partnerių iš Austrijos, Bulgarijos, Čekijos, Vokietijos patirtis, taip pat bibliotekos darbuotojų stažuotės Estijos, Nyderlandų, Vokietijos, Slovėnijos, Švedijos ir kt. šalių pirmaujančiose bibliotekose pravers kuriant MKIC paslaugų siste-

mą. Kita vertus, maloni staigmena 2009 metais buvo nemažas kitų šalių informacijos specialistų susidomėjimas VU biblioteka: sulaukėme 14 stažuotojų iš Italijos, Latvijos, Lenkijos, Suomijos, Turkijos. Tikimės, kad rengiant įvairius projektus, ieškant modernių veiklos formų bus naudingos šiais metais pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su Krokuvos Jogailos ir Ščecino universitetų bibliotekomis.

Dalykiškas ir draugiškas bendradarbiavimas su „Senosios Vilniaus universiteto bibliotekos rekonstrukcijos“ projektą įgyvendinančia firma „Sivysta“ ir šio projekto architektu Gintautu Pamerneckiu atvėrė įdomių sprendimų galimybes. Rūpestingai saugomo architektūrinio paveldo ir šiuolaikinius informacijos vartotojų poreikius atitinkančios infrastruktūros dėmė Didžiojo kiemo šiaurinio korpuso antrajame aukšte leido sukurti komfortišką ir inspiruojančią aplinką retų spaudinių, rankraščių, grafikos kolekcijų dokumentų tyrinėtojams. Metų pradžioje į suremontuotas, moderniausias popieriaus atstatymo, konservavimo ir įrišimo įrangą aprūpintas patalpas sugrįžo Restauravimo skyrius.

2009-aisiais visiškai pasiruošta ankstesnių metų diskusijose su Filosofijos fakulteto akademine bendruomene gimusios šio fakulteto skaityklų integravimo į centrinės bibliotekos infrastruktūrą idėjos realizavimui. Filosofijos skaitykla persikels pirmoji, ateityje jos pavyzdžiu planuoja pasekti kitos VU centrinių rūmų fakultetų ir centrų bibliotekos. Centrinėje bibliotekoje teminiu principu vienoje vietoje formuojamos skaityklų kolekcijos, atviri fondai, demokratiškesnis bibliotekos darbo laikas (2009 metais atsisakyta „sanitarinių dienų“), atsirandančios bendravimui ir atokvėpiui skirtos erdvės kuria bibliotekos vartotojui draugišką, atvirą ir kokybišką informacinę ir fizinę aplinkas.

Informacinio aprūpinimo kokybę į kur kas aukštesnį lygį artimiausioje ateityje pakylės aktyvus bibliotekos

sėkmę lemianti partnerystė ir ryšiai

dalyvavimas Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacijos administruojamame Europos struktūrinių fondų projekte eMoDB.LT. 2009-aisiais pradėto įgyvendinti projekto kontekste VU mokslo ir akademinėi bendruomenei jau šiais metais sukurta prieiga prie keleto visateksčių duomenų bazių. Kitais metais šis skaičius išaugs iki 35. Puikiai įvertinimo sulaukė VU Informacinių technologijų centro įdiegta virtualaus privataus tinklo (VPN) paslauga, kurios dėka visi universiteto bendruomenės nariai bibliotekos prenumeruojamose duomenų bazėse gali naršyti neišeidami iš namų. Bibliotekos prenumeruojamų elektroninių informacijos šaltinių reikšmingumą liudija 2009 metais padvigubėjusi panauda. Jų populiarėjimą skatina bibliotekos darbuotojų skaitomos informacinio raštingumo paskaitos VU Matematikos ir informatikos, Komunikacijos, Filosofijos, Gamtos mokslų, Kauno humanitarinio fakultetų studentams ir naujų darbuotojų socializacijos programos dalyviams.

Aktyviai dalyvaudama VU elektroninės informacijos tarybos (ELITA) veikloje, biblioteka parengė „Atviros prieigos prie Vilniaus universiteto mokslo darbų ir mokslinių tyrimų rezultatų nuostatus“ bei „Vilniaus universiteto institucinės/elektroninės talpyklos koncepciją“. Šie 2009-ųjų rudenį VU Senato komisijos patvirtinti strateginiai dokumentai nubrėžia elektroninės bibliotekos plėtros ir mokslo produkcijos prieinamumo ir matomumo didinimo gaires.

Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio ir projekto „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ renginiai, Vilniaus universiteto 430 metų sukaktis dar kartą leido įsitikinti, koks svarbus mokslo ir kultūros istorijai ir koks įdomus visuomenei yra VU bibliotekoje saugomas spaudos ir rašto paveldas. Nepaprastos sėkmės ir populiarumo sulaukė tarptautinė paroda Taikomosios dailės muziejuje „Lietuva senuosiose istorijos šaltiniuose“, kurioje

greta pirmą kartą Lietuvos vardą paminėjusio dokumento – Kvedlinburgo analų – buvo eksponuojami žemėlapiai ir rankraščiai iš bibliotekos lobyno, netradicinis pasivaikščiojimas po seniausią šalyje biblioteką trumpiausią metų naktį, pirmosios lietuviškos knygos Martyno Mažvydo „Katekizmo“ originalo eksponavimas P. Smuglevičiaus salėje. Beveik pusę renginių ir parodų biblioteka parengė kartu su partneriais: VU Filosofijos, Komunikacijos, Matematikos ir informatikos, Medicinos, Teisės, Filologijos fakultetais, Lietuvos ir užsienio organizacijomis – Lietuvių literatūros ir tautosakos institutu, Lenkijos institutu, Latvijos nacionaline biblioteka, Latvijos, Portugalijos ir Vengrijos ambasadomis Lietuvoje, mokyklų bendruomenėmis ir kitais partneriais.

Kazimiero Leono Sapiegos 400-ųjų gimimo metinių progai skirta paroda „Frustra vivit qui nemini prodest / Veltui gyvena tas, kuris niekam nenaudingas“, parengta iš Sapiegų giminės XVII a. viduryje VU bibliotekai padovanoto rinkinio, dar kartą priminė iki šių dienų gyvas šios bibliotekos rėmimo tradicijas. Jas 2009-aisiais pratęsė pati VU bendruomenė – retais XVII ir XIX a. spaudiniais bibliotekos fondai papildė universiteto žmonių paskirtų GPM 2% dėka. Bibliotekos fondus praturtino VU profesoriaus Domo Kauno padovanotas M. Jankaus ir „Aušros“ laikraščio archyvas, A. Pikturnienės iš Klaipėdos perduoti XVII–XX a. rankraštiniai dokumentai, A. Kašubienės iš JAV – jos ir A. J. Greimo 1988–1992 m. korespondencija. Lietuvos Respublikos ambasadorius Švedijos Karalystėje R. Motuzas ir Lietuvos archyvų departamentas įdomių dokumentų perdavė į J. Lingio archyvą. Menininkų G. Jonaičio, K. Gaitanži, R. Kepežinsko, A. Šakalio, R. Bartkaus darbais papildė grafikos kolekcijos.

Jubiliejiniais Vilniaus universiteto metais pasirodė bibliotekos darbuotojų parengtas, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto išleistas reprezentacinis

leidinys – pirmoji universiteto istorija J. A. Proišhofo „Akademijos laurais žydintis Jogailos ir Batoro Vilniaus universitetas...“ Jis, kaip ir spaudai įteiktas katalogas „Biblioteca Sapiehana: Vilniaus universiteto bibliotekos rinkinys“ papildys VU istorijos šaltinių seriją „Fontes historiae Universitatis Vilnensis“. Šio katalogo leidimą parėmė Lietuvos tūkstantmečio minėjimo direkcija, LR švietimo ir mokslo ministerija bei LR kultūros ministerija.

Įsijungimas į tarptautinius ir nacionalinius skaitmeninio projektus leidžia atverti bibliotekoje sukauptus spaudos ir rašto paveldo dokumentus mokslininkams, kultūrininkams, plačiajai visuomenei. 2009 metais biblioteka, dalyvaudama dviejuose tarptautiniuose projektuose – ENRICH ir Pasaulio skaitmeninė biblioteka (WDL), prie vartotojų bet kuriame pasaulio kampe lyje priartino keletą tūkstančių Lietuvos mokslo ir kultūros istoriją liudijančių rankraščių. 2009-ieji – aktyvaus pasirengimo dalyvauti didžiulės apimties nacionaliniuose projektuose „Virtualios elektroninio paveldo sistemos plėtra“ ir „Virtuali istorinė Lietuva: LDK“ metai.

Mūsų artimi ir tolimesni partneriai, partnerystė ir bendradarbiavimas – tai vertybės, kurios padeda bibliotekai kurti jaukią ir šiltą aplinką kiekvienam į ją ateinančiam ir ją virtualiai lankančiam.

Ryšys, jungiantis bibliotekoje saugomą mokslo ir kultūros istoriją su šiandiena, šio ryšio dėka gimstančios naujos modernios paslaugos įkvepia tikėjimą, kad Vilniaus universiteto bibliotekos pasirinkta kryptis nenuvils, ji niekada neatsidurs „ne ryšio“ zonoje, liks atvira visiems sklindantiems signalams dirbti, mokytis, kurti, bendrauti ir bendradarbiauti. Senas, bet stiprus ir patikimas ryšys...

*Generalinė direktorė
Irena Krivienė*

Vilnius University Library in 2009: partnership

The year 2009 allowed us once again to perceive how the power of benevolent collaboration and partnership help to implement new ideas. Strong collaborative relationship at the University and outside the University opened possibilities to implement most unexpected projects. On the other hand, relationship of tradition and modernity, coherence between cultural heritage and services answering the needs of contemporary users encouraged new ideas and activities.

The priority object of Vilnius University and its Library – the National Open Access Scientific Communication and Information Centre (MKIC) – acquired real contours in 2009. The tripartite agreement signed on 26 March by the Ministry of Education and Science of the Republic of Lithuania, the Central Project Management Agency and Vilnius University provided financial guarantees. The Project Administration Group (the head Neringa Kižienė) and the Public Procurement Commission (the head prorektor Dr. Aleksas Pikturna) teamed up by Vilnius University and the professionalism of their members – VU Rectorate, Department of Strategic Development, Legal Service, Directorates of Public Procurement, Construction, Service and Maintenance, Library specialists and building architect Rolandas Palekas as well as the perception of principles of goal directed team work allowed to correct properly the technical project of the building and to implement the tender for construction contractor successfully. The aim of the Library groups for strategy, personnel development, service creation and formation of information resources is to prepare guidelines of Vilnius University Library activities in the newly built Scientific Communication and Information Centre.

Knowledge acquired at the seminar on the functions of subject librarians organized together with Goethes Institute, Library participation in the Project of Berlin Humboldt University Library – Grimm Centre, experience gained from the project partners from Austria, Bulgaria, Czech Republic, Germany, as well as traineeships of Library officers in leading libraries of Estonia, the Netherlands, Germany, Slovenia, Sweden and other countries will undoubtedly be useful for creation of the MKIC service system. On the other hand fair number of information specialists of other countries who were interested in VU Library in 2009 became a pleasant surprise: we accepted 14 trainees from

Italy, Latvia, Poland, Finland, and Turkey. We hope that collaboration agreements signed with libraries of Cracow Jagiella University and Szczecin University will be useful for preparation of different projects and pursuing modern forms of activity.

Efficient friendly collaboration with the company “Sivysta” which has been implementing the project “Reconstruction of Old Vilnius University Library” and with the project architect Gintautas Pamerneckis opened up options of interesting decisions. Harmonization of solicitously protected architectural heritage and infrastructure conforming to the needs of contemporary information users enabled to create a comfortable and inspiring environment for researchers interested in rare books, manuscripts and graphic prints on the ground floor of the northern block in P. Skarga’s courtyard. At the beginning of the year the Restoration Department returned back to the restored premises re-equipped with modern paper regeneration, conservation and book binding equipment.

In 2009 we have been fully prepared for realization of the idea born in former discussions with the academic society of the Faculty of Philosophy – the integration of faculty libraries into the infrastructure of the Central Library. The Philosophy Reading Room will be the first to resettle, and in future other libraries of faculties and centers of the central edifice are planning to follow it. Reading room collections will be formed in the Central Library in one place by topics, with open stacks, more democratic timetable of Library work (in 2009 “sanitary days” were cancelled), while emerging areas designed for socialization and relaxation will create friendly, open and qualitative informational and physical environment for Library users.

In the nearest future the quality of information supply will be raised to a higher level by active Library participation in eMoDB.LT, the European Structural Funds project administered by the Lithuanian Association of Academic Libraries. In the context of the Project started in 2009 this year already VU scientific and academic community has received access to several full-text databases, whereas next year the number of databases will reach 35. The service of virtual private network (VPN) implemented by VU Centre of Information Technology Development received excellent evaluation: thanks to this network all members of the University community may search in the databases

subscribed by the Library from home. The importance of Library subscribed electronic information resources was witnessed by their redoubled use in 2009. Their popularity was promoted by information literacy lectures given by Library officers to students of Faculties of Mathematics and Informatics, Communication, Philosophy, Natural Sciences, and Kaunas Humanitarian Faculty as well as to new members of staff socialization program.

Participating actively in the activities of VU Electronic Information Board (ELITA) the Library prepared “Regulations of Open Access to Vilnius University Scientific Works and Results of Scientific Research” and the “Conception of Vilnius University Institutional/Electronic Repository”. These strategic documents approved by VU Senate Commission in autumn of 2009 draw the guidelines of electronic Library development and increasing of accessibility and visibility of scientific production.

Events of the Millennium of Lithuania’s name and the project “Vilnius European capital of culture 2009” as well as Vilnius University 430th anniversary once again proved how important to the history of science and culture and to the general public is the printed and written heritage preserved at VU Library. The international exhibition “Lithuania in old historical sources” in the Applied Art Museum where alongside with the Annals of Quedlinburg, the document which was the first to mention the name of Lithuania, maps and manuscripts from the Library treasury were exhibited, nontraditional walk around the oldest Library in the country on the shortest night of the year, exhibiting the original of the first Lithuanian book Martynas Mažvydas’ “Catechism...” in P. Smuglevičius Hall achieved exceptional success and popularity. Almost half of the events and exhibitions the Library prepared together with their partners – VU faculties of Philosophy, Communication, Mathematics and Informatics, Medicine, Law, Philology, Lithuanian and foreign organizations - Lithuanian Institute of Literature and Folklore, Polish Institute, National Library, of Latvia, Embassies of Latvia, Portugal and Hungary in Lithuania, school communities and other partners.

The exhibition “Frustra vivit qui nemini prodest (He lives in vain who does no good to others)” devoted to 400th birth anniversary of Casimir Sapieha prepared from the Sapieha family collection donated to VU Library in the middle of XVII c. once again reminded us about Library

and relations presuppose success

sponsoring traditions alive until today. They were continued in 2009 by VU community itself – the Library collection was complemented by rare prints of XVII and XIX c. thanks to 2% of personal income tax donated by University people. The Library stock was enriched by M. Jankus and “Aušra” newspaper archives donated by VU Professor Domas Kaunas, XVII–XX c. manuscript documents handed over by A. Pikturnienė from Klaipėda, and correspondence between A. Kašubienė (USA) and A. J. Greimas in 1988–1992 donated by A. Kašubienė herself. R. Motuzas, Lithuanian ambassador in Sweden and the Lithuanian Department of Archives delivered over interesting documents to J. Lingis archives. The collection of graphic prints was complemented by works of artists G. Jonaitis, K. Gaitanži, R. Kepežinskas, A. Šakalys, and R. Bartkus.

In the jubilee year of Vilnius University a representational publication – the first history of the University J.A. Preuschhoff’s “Universitas Vilnensis Jagiellonico-Batoreana Laurearum Academicarum Florida” appeared, prepared and translated by Library officers and published by the Lithuanian Institute of Literature and Folklore. Together with the catalogue “Bibliotheca Sapiehana” – a collection of Vilnius University Library it will complement the series of VU historical sources “Fontes historiae Universitatis Vilnensis”. Directorate for the Commemoration of the Millennium of Lithuania, Ministry of Education and Science, and Ministry of Culture supported publication of this catalogue.

Integration into international and national digitization projects enables us to show printed and written heritage documents compiled by the Library to scientists, cultural workers, and general public. In 2009 the Library participating in two international projects – ENRICH and World digital Library (WDL), presented several thousand manuscripts describing Lithuanian science and culture history to users all over the world. 2009 was the year of diligent arrangements to take part in large-scale national projects “Virtual system of electronic heritage” and “Virtual historical Lithuania: The Grand Duchy of Lithuania”.

Our partners near and far, partnership and collaboration are valuables that help the Library to create cozy and warm environment for everyone who comes to the library or visits it virtually.

The relationship linking science and culture history preserved in the Library with

the present day as well as new modern services born due to this relationship inspire belief that the course chosen by Vilnius University Library will not disappoint us, it will never turn up in the „no contact“ zone, and will remain open to all spread-

ing signals inviting to work, to learn, to create, to socialize and to cooperate. Old, but strong and reliable relationship ...

*Director General
Irena Krivienė*

Veikla efektyvi tuomet, kai yra grįsta bendradarbiavimu, dalijimusi žiniomis, patirtimi ir idėjomis. 2009 metais RYŠYS galėtų būti įvardijamas kaip vertybinis Vilniaus universiteto bibliotekos veiklos orientyras. Didžiausias dėmesys buvo skiriamas užmegzti, palaikyti ar stiprinti įvairių krypčių sąsajas, ryšius: vidinius ir išorinius, vertikalius ir horizontalius, nukreiptus į istoriją ar projektuojamus ateičiai.

Toks ryšys turėtų būti kokybiškas, o jungties dėmenų tarpusavio koreliacija – būtina. Ryšio kokybę įvardija vienas reikšminis žodis, nusakantis ryšio turinį, jo esmę ir prasmę. Ryšio nereikia aiškinti sudėtingais tekstais. Jis yra arba jo nėra.

2009-ieji Vilniaus universiteto bibliotekoje – pretekstas ambicingai paraiškai:

VUB – RYŠYS YRA!

- sena – nauja –
KEISTIS
- biblioteka – miestas – pasaulis –
ARTI
- istorija – kultūra – biblioteka –
RODYTI
- mokslininkas – biblioteka – mokslininkas –
ATVIRA
- akademinė bendruomenė – biblioteka –
UŽAUGINTI. KARTU
- informacija – biblioteka – vartotojas –
DABAR
- dokumentas – išsaugojimas – atmintis –
TRADICIJA
- knyga – biblioteka – skaitytojas –
GREITIS
- veikla – įvertinimas –
ĮKVĖPTI
- atmintis – biblioteka –
LIKTI

Library activities may be effective if they are based on cooperation, exchanging knowledge, experience and ideas. In the year 2009 RELATIONS may be entitled as a valuable logo of Vilnius University Library activities. The greatest attention was devoted to making contacts, supporting or strengthening relations in different directions: inner and outer, vertical and horizontal, directed back to history or projected into the future.

Any of the enumerated contacts should be of high quality, and inter-correlation between the components is essential. The quality of the contact may be named by one notional word describing its content, its essence and meaning. There's no need to explain it in elaborate wording. The contact exists or it does not exist.

The year 2009 is a pretext for ambitious bid for Vilnius University Library:

VUL MEANS RELATION

- old – new –
CHANGE
- library – city – world –
NEAR
- history – culture – library –
SHOW
- scientist – library – scientist –
OPEN
- academic community – library –
RAISE. TOGETHER
- information – library – user –
NOW
- document – preservation – memory –
TRADITION
- book – library – reader –
SPEED
- activity – evaluation –
INSPIRE
- memory – library –
REMAIN

– sena – nauja –

Vilniaus universiteto biblioteka ne kartą yra deklaravusi įsisąmonintą norą **KEISTIS**, nebijoti permainų, tuo pačiu išsaugodama unikalių bibliotekos tradicijų tęstinumą. Kai kurie 2009 metų įvykiai turi didžiulę svarbą ne tik bibliotekos, bet visos šalies mokslo, švietimo ir kultūros gyvenime.

2009 metų kovo 26 d. VU bibliotekos P. Smuglevičiaus salėje buvo pasirašyta sutartis dėl Nacionalinio atviros prieigos mokslinės komunikacijos ir informacijos centro (MKIC) finansavimo ir administravimo. Trišalę sutartį pasirašė Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius, Vilniaus universiteto rektorius prof. habil. dr. Benediktas Juodka ir Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus pavaduotoja Aldona Baranauskienė.

Sutartį dėl Nacionalinio atviros prieigos mokslinės komunikacijos ir informacijos centro (MKIC) finansavimo ir administravimo pasirašo LR švietimo ir mokslo ministras G. Steponavičius, VU rektorius B. Juodka ir Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus pavaduotoja A. Baranauskienė

Čia iškils Mokslinės komunikacijos ir informacijos centras

MKIC vizija – modernus, šiuolaikinis žinių ir informacijos centras, pasižymintis kokybiška ir įvairialype informacijos išteklų, paslaugų ir programų pasiūla, skuriantis skatinančią ir įkvepiančią fizinę ir virtualią aplinką vartotojams, paklausus, pripažintas ir matomas Vilniaus universiteto bendruomenėje, šalyje ir pasaulyje; tai bus efektyvi organizacija, kuria didžiuosis jos darbuotojai ir kuri bus patraukli jauniems specialistams.

Nacionalinio atviros prieigos mokslinės komunikacijos ir informacijos centro architektas – Rolandas Palekas (R. Paleko ARCH studija). Pastato techninį projektą rengė UAB „Ekoprojektas“; jis bus statomas mokslo ir verslo Saulėtekio technologijų slėnio teritorijoje. Nuo sutarties pasirašymo datos projektas bus įgyvendintas per 36 mėnesius. Projekto vykdytojas – Vilniaus universitetas. Projekto vertė 100 mln. Lt, finansuojama iš Europos regioninės plėtros fondo ir Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų.

Nuo 2006-ųjų metų vykdomas investicinis projektas, kurio tikslas – VU architektūrinio ansamblio ir senosios VU bibliotekos renovacija. Projekto vienas bendraautorių – architektas Gintautas Pamerneckis. Buvo pasirinkta jo suburta ir vadovaujama komanda, nes geriausiai tiko suformuluotoms užduotims atlikti: specifiniai kvalifikaciniai reikalavimai (sertifikatai darbui su kultūros paveldo objektais ir pan.), profesionalumas, kompetencija ir patirtis.

2008 metais buvo baigti keli pirmieji renovacijos etapai, kurių metu rekonstruoti VU bibliotekos darbo kabinetai ir įrengtas modernus Humanistikos informacijos centras, suremontuota ir pertvarkyta Lituanistikos skaitykla bei jos prieigos.

2009-aisiais pagal architekto projektus rekonstruoti du bibliotekos aukštai, kur įsikūrė specialiųjų rinkinių skaityklos bei darbo kabinetai ir Filosofijos skaitykla. UAB „Sivysta“ atnaujino patalpų apdailą, įrengė priešgaisrinės ir apsaugos signalizacijos sistemas. Rekonstrukcijos metu taip pat buvo restauruoti vertingi XX amžiaus pradžios baldai.

Kultūros paveldo objektų rekonstrukcija visada yra didžiulis iššūkis, todėl ypač džiugu, kad rezultatas patenka į lūkesčius: remontuojant patalpas, keičiant jų funkcijas, pasinaudota naujausiomis technologijomis ir geriausia kitų šalių architektų patirtimi. Architektui pavyko pasiekti ypatingą dermę ieškant geriausių sprendimų: sukurti funkcionalūs, modernūs interjerai, išsaugota ir išryškinta unikalių pastatų, erdvių ar detalių autentiškumą.

VUB Eksploatacijos skyriaus vedėja K. Stungurienė, bibliotekos renovacijos architektas G. Pamerneckis ir UAB „Sivysta“ atstovas A. Puzinas

– old – new –

Vilnius University Library has more than once declared its wish to **CHANGE**, be not afraid of changes and at the same time preserve continuity of unique Library traditions. Some events in 2009 had really huge importance not only to the Library, but to the scientific, educational and cultural life of the whole country as well.

On 26 March, 2009 an agreement on funding and administration of the „National Open Access Science Information and Communication Centre“ (MKIC) was signed at VU Library in P. Smuglevičius Hall.

MKIC vision implies a modern, contemporary centre of knowledge and information, characterized by qualitative multiple offer of information resources, services and programs, creating stimulating and inspirational physical and virtual environment for users, being in great request, acknowledged and visible to VU community, the country and the world. It will be an effective organization attractive to young specialists and the pride of its workers.

The architect of the National Open Access Science Information and Communication Centre is Rolandas Palekas (R. Palekas' ARCH studio).

The technical project of the building was prepared by the closed stock company „Ekoprojektas“, and it will be built in the territory of Saulėtekis Valley Science and Technology Park. It will take 36 months from the signing of the agreement date to implement the Project. The promoter of the Project is Vilnius University. The Project value is 100 million LT; it will be co-financed by the EU Regional Development Fund and the budget of the Republic Lithuania.

Since 2006 the investment project to renovate VU ensemble and old VU Library has been carried out. One of the co-authors of the Project is the architect Gintautas Pamerneckis. In 2008 several stages of the renovation had been finished: throughout this period VU Library workrooms were reconstructed, a modern Humanistics Information Centre was equipped, the reading room of Lithuanistics and its corridors were restored and reconstructed.

In 2009 according to the Project of the architect two floors of the Library were reconstructed; they housed reading rooms of special collections and their working premises and the Reading Room of Philosophy. Closed stock company „Sivysta“ renovated decoration of the premises and installed fire alarm system. Reconstruction also included restoration of valuable furniture of the beginning of XX century.

– biblioteka – miestas – pasaulis –

Šiandien kai kurios sąvokos ar terminai įgauna kitas prasmes, tam tikrą reliatyvumą ar sąlygiškumą. Pasaulis priartėja tiek, kiek jį galima įsileisti, apie jį žinoti ar matyti.

Ir Universitetas, ir jo Biblioteka – neatšiejama Vilniaus istorijos, pasaulio istorijos dalis. Kiekvienais metais bibliotekoje stengiamasi įgyvendinti kuo daugiau iniciatyvų, susijusių su platesnės auditorijos sukvietimu į biblioteką, – kad apie ją sužinotų, pamatytų, prisimintų ar įvertintų pokyčius. 2009 metai buvo ypač ryškūs – daugybė parodų, renginių, įvykių ar vizitų. Tai puikus įrodymas, kad viskas – **ARTI**.

2009-aisias Vilniaus universitetas minėjo 430 metų sukaktį. Oficiali Vilniaus universiteto įsteigimo data – balandžio 1-oji. Biblioteka, norėdama pasveikinti universitetą, balandžio 1-ąją nusprendė eksponuoti vieną brangiausių bibliotekos

Vido Naujiko nuotr.

M. Mažvydo „Katekizmo“ originalo eksponavimas P. Smuglevičiaus salėje

Renginio „Tebūnie naktis“ dalyviai prie paminklinių bibliotekos durų

Bibliotekos darbuotojai – renginio „Kino vakarai universiteto bibliotekoje“ organizatoriai – su režisieriumi A. Puipa

dokumentų – M. Mažvydo „Katekizmo“ originalą, kuris dėl ypač didelės vertės nėra viešai rodomas. Nedidelė, kukli knygelė buvo eksponuojama vieną dieną, bet jos pasižiūrėti atėjo beveik pusantro tūkstančio vilniečių, miesto svečių, suvokiančių išskirtinę šio leidinio svarbą bei vertę. Bibliotekos Retų spaudinių skyriaus darbuotojai sukūrė ir nepaprastai solidžią aplinką „Katekizmui“ parodyti: parengė dvi ekspozicijas „Jėzuitų provincijai – 400 metų“ ir „Iš VU bibliotekos lobyno“ – šitaip pateikdami istorinių ir kultūrinių kontekstų fragmentus.

Antrus metus iš eilės VU biblioteka dalyvavo „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ programos projekte „Tebūnie naktis“. Šiemet biblioteka pristatė programą „Kultūros eliksyras“.

Idėja – nutrinti istorijos ribas, parodyti biblioteką tokią, kokią galėjo matyti prieš šimtmečius jos koridoriais su žvakėmis vaikščioję jėzuitai, nes nakties tamsa stiprina pojūčius, keičia istorines bibliotekos erdves, ypatingo paslapties ir ypatingo paslapties pripildo iš aukščiausio VU astronomijos observatorijos bokšto regimą Vilniaus vaizdą.

Renginio metu buvo suorganizuotos 5 ekskursijos po VU biblioteką, kuriose apsilankė 289 žmonės.

2009 metų rugsėjo 15 d. bibliotekoje startavo edukacinis projektas „Kino vakarai universiteto bibliotekoje“. Bendradarbiaujant su žymiausiais Lietuvos kino kritikais, užsienio šalių kultūros bei informacijos centrais, reziduojančiais Vilniuje, buvo žengtas išties didelis žingsnis, paverčiantis akademinę biblioteką ne tik mokymosi, bet ir bendravimo, kul-

Ispanijos karalius Chuanas Karlas I su VU bibliotekos generaline direktore I. Kriviene ir VU Informacijos ir ryšių su visuomene vedėja N. Bulotaite P. Smuglevičiaus salėje

Vido Naujiko nuotr.

tūrinio pažinimo ir kūrybinio įkvėpimo erdve, tam tikru traukos centru ne tik studentams ar dėstytojams, bet visiems vilniečiams. Kiekvieną antradienį bibliotekos seminarų auditorijoje buvo rodomi filmai, suskirstyti į teminius blokus: „Romos miestas kine“; „Lietuviško kino klasika“; „Režisieriaus Jim Jarmusch retrospektyva“; „Lytis ir tautinės problemos kine“; „Istorinis kinas“. Iš viso buvo suorganizuota 13 kino vakarų. Žiūrovai galėjo pamatyti tiek pastarojo meto, tiek senesnius filmus, virtusius kinematografijos klasika, išgirsti kritikų komentarus, diskutuoti.

Svarbią vietą ne tik bibliotekos, bet ir Vilniaus kultūriniame, literatūriniame gyvenime pastaraisiais metais užima Adomo Mickevičiaus muziejus. Muziejaus

direktoriaus Rimanto Šalnos iniciatyvos, rengiami edukaciniai projektai, užmegzti glaudūs ryšiai su įvairiomis Lietuvos, Lenkijos kultūros ir švietimo institucijomis paverė muziejų ryškiu objektu Vilniaus turistinių maršrutų žemėlapyje, A.Mickevičiaus poezijos mylėtojų traukos vieta. 2009 metais A. Mickevičiaus muziejų aplankė daugiau kaip 22 000 lankytojų. Svečių patogumui muziejuje radiofikuotos ekspozicijų salės.

Bendradarbiaudamas su Lenkijos institutu, kasmet birželio–rugsėjo mėnesiais A.Mickevičiaus muziejus organizuoja

vasaros koncertų ciklą. Kartu su meno galerija „Znad Wilią“ kiekvieną pavasarį rengiami poezijos vakarai „Maj nad Wilią“.

Ekskursijos

2009 metais po VU biblioteką ir VU architektūrinį ansamblį buvo suorganizuotos 647 ekskursijos 6 kalbomis, kuriose dalyvavo 9 857 svečiai iš 38 pasaulio šalių. Daugiausia ekskursijų surengta Lietuvos, Lenkijos, Vokietijos, Prancūzijos ir JAV gyventojams.

Vizitai

VU biblioteka dėl ypatingos kultūrinės ir istorinės svarbos jau daugelį metų atsiduria aukščiausių Lietuvos Respublikos svečių vizito dienotvarkėje. 2009 metais

ją aplankė itin svarbūs asmenys: Ispanijos karalius Chuanas Karlas I ir karalienė Sofija; Italijos užsienio reikalų ministras Franco Frattini; Rusijos Federacijos Kaliningrado srities gubernatorius Georgijus Boosas; Belgijos užsienio reikalų ministras Yves Leterme; ESRI Inc. Prezidentas Jackue Dangermond. Garbingų asmenų atvykimo proga Retų spaudinių ir Rankraščių skyrių darbuotojai parengia įdomiausių ir vertingiausių biblioteką reprezentuojančių ir su tam tikra valstybe susijusių dokumentų pristatymus.

2009 metais VU bibliotekos gidų tinklaraščio skaitytojų apsilankymų skaičius padidėjo net 8,5 kartų – nuo 1200 iki 10 300 apsilankymų per mėnesį! 2009 metų spalio 15 d. tinklaraščio administratorė skaitė pranešimą „Teminis organizacijos tinklaraštis: VU Gido pavyzdys“ tinklaraščių techninėje (ne)konferencijoje. Gidų tinklaraščio administratorės, Rankraščių skyriaus darbuotojos Valentinos Karpovos dėka jame galima rasti daugiau informacijos apie VU architektūrinį ansamblį ir jo istoriją, VU bibliotekos istoriją bei joje saugomą unikalų spaudos bei rašto paveldą, Vilniaus miesto istorijos

faktus. Tinklaraštis – nuolatinė galimybė dalyvauti kūrime, vertinti ir komentuoti. Gidų tinklaraštyje ryšiui su nematomu, tolimu skaitytoju skiriamas ypatingas dėmesys: rengiamos apklausos, atsakoma į kiekvieną komentaruose pasirodantį klausimą. Didelio populiarumo sulaukė ir naujai pradėtas straipsnių apie Vilniaus kiemus ciklas su unikaliomis istorinėmis fotografijomis ir V. Karpovos įamžintais dabarties vaizdais. Komentaruose – nuoširdūs ir šilti po visą pasaulį išsibarsčiusių vilniečių padėkos žodžiai už primintas, atpažintas, seniai matytas ar pamirštas miesto vietas.

2009 metais informacija apie Vilniaus universiteto biblioteką buvo skelbiama Vikipedijoje. Biblioteka nusprendė sekti didžiųjų pasaulio bibliotekų pavyzdžiu ir parengė išsamų puslapį, kuriame yra ne tik pagrindiniai istoriniai faktai, bet ir informacija apie dabartinę veiklą bei ateities planus. Vilniaus universiteto bibliotekos puslapyje Vikipedijoje dėdama ne tik tekstinė informacija, bet ir nemažai nuotraukų, kuriose užfiksuotos istorinės salės, atnaujintos skaityklos ir būsimos bibliotekos Saulėtekio slėnyje – Nacionalinio atviros prieigos mokslinės komunikacijos ir informacijos centro – pastatų komplekso vizualizacijos.

Norėdami pasiekti savo jaunąją auditoriją jiems pažįstamoje terpėje, bibliotekos darbuotojai 2009-aisiais sukūrė VU bibliotekos puslapį virtualiame socialiniame tinkle „Facebook“ (www.facebook.com). Šiame puslapyje skelbiamos bibliotekos naujienos, aktuali informacija apie jos paslaugas, vykstančius renginius, pateikiami bibliotekos istorinių salių ir

VU biblioteka socialiniame tinkle „Facebook“

Vieša ir virtuali erdvė

2009 metais VU biblioteka žiniasklaidoje buvo paminėta 317 kartų. Tai yra beveik du kartus daugiau nei 2008-aisiais.

2009 metais daugiausia apie VU biblioteką skelbė VU laikraštis „Universitas Vilnensis“ ir „Lietuvos rytas“. 2009-aisiais startavęs tinklaraštis „Rock&roll bibliotekininkas“ taip pat skelbė nemažai informacinių ir pramoginių pranešimų apie VU biblioteką. Interneto naujienų žurnalas Delfi.lt 2009 metais parengė reportažų ciklą apie VU bibliotekos Restauravimo skyrių ir knygų restauravimą.

VUB gidų tinklaraščio administratorė V. Karpova ir vieno iš populiariausių Lietuvoje tinklaraščio autorius D. Parsonis

įvairių renginių fotografijų albumai, nuorodos į kitus svarbius interneto puslapius. Iš viso 510 VUB draugų (2009 12 24 duomenimis), kurie yra iš Lietuvos, JAV, Didžiosios Britanijos, Norvegijos, Lenkijos, Graikijos, Italijos, Belgijos, Čekijos, Danijos, Ispanijos, Prancūzijos, Gruzijos, Islandijos, Latvijos, Olandijos, Portugalijos, Švedijos, Singapūro, Turkijos.

Arianna Burzi, Italijos Bolonės universiteto studentė, VU bibliotekoje praktikos metu

Patirtys

Bibliotekos matomumas suponavo gerus kompetencijų, kvalifikacijos plėtros pokyčius. Kiekvienais metais vis daugėja kolegų, norinčių atvykti į VU biblioteką, pasidalyti žiniomis ir patirtimi. Išsiplėtė ir bibliotekos darbuotojų profesinių kelionių žemėlapis.

2009 metais kvalifikacijos kėlimo ir kompetencijos plėtros veikloje bent vieną kartą dalyvavo 90 bibliotekos darbuotojų.

Įspūdingas yra aplankytų šalių (Lietuva, Vengrija, Vokietija, Latvija, Estija, Čekija, Slovėnija, Baltarusija, Ispanija, Olandija, Rumunija, Suomija, Lenkija, Norvegija, Didžioji Britanija, Švedija, Prancūzija) sąrašas.

Tarptautinis mokslinis seminaras „Teminių informacijos specialistų rengimas ir veikla: situacija Vokietijoje ir perspektyvos Lietuvai“

Ryškiau 2009 metų įvykiu galima laikyti aktyvų bendradarbiavimą su Lenkijos bibliotekomis. 2009 m. buvo pasirašytos bendradarbiavimo sutartys dėl abipusio keitimosi specialistais su Ščecino universiteto biblioteka ir Jogailos universiteto biblioteka. Pagal Erasmus darbuotojų mobilumo programą VU bibliotekoje stažavosi 10 darbuotojų iš Lenkijos bibliotekų ir po vieną iš Turkijos, Suomijos, Italijos, Latvijos.

Otto Hella, Suomijos taikomųjų mokslų Kymenlaakso universiteto studentas, VU bibliotekoje praktikos metu

2009 metais bibliotekos darbuotojai pagal Erasmus personalo mobilumo programą stažavosi Liublianos universiteto ir Slovėnijos nacionalinėje bibliotekoje (Slovėnija), Upsalos universiteto bibliotekoje (Švedija), Saksonijos ir Dresdeno universiteto bibliotekoje (Vokietija) ir Tartu universiteto bibliotekoje (Estija).

Bibliotekos darbuotojai kartu su Lietuvos akademinių bibliotekų direktorių asociacija ir Rygos Goethe's institutu 2009 metų spalio 12 d. organizavo tarptautinį mokslinį seminarą „Teminių informacijos specialistų (angl. Subject Librarian) rengimas ir veikla: situacija Vokietijoje ir perspektyvos Lietuvai“. Seminare dalyvavo 70 dalyvių iš įvairių Lietuvos bibliotekų. Pranešėja prof. dr. Ute Krauss-Leichert (Hamburgo Taikomųjų mokslų universiteto Dizaino, medijų ir informacijos fakulteto prodekanė; Informacijos skyriaus vedėja) pristatė situaciją Vokietijoje, vyko praktinės užduotys.

Didelis iššūkis buvo ENRICH projekto partnerių susitikimo organizavimas VU bibliotekoje (kovo 26–27 d.). Seminaras buvo organizuotas kartu su Matematikos ir informatikos institutu ir skirtas ne tik projekto dalyviams, bet orientuotas į potencialius projekto partnerius projektui populiarinti ir praktiniams mokymams. Dvi dienas vykusiam seminarui dalyvavo 40 dalyvių iš 14 šalių.

Dar vienas tarptautinis seminaras, skirtas ENRICH projektui, buvo organizuotas lapkričio 24 d. Seminaro tema „Rankraščiai virtualioje erdvėje. ENRICH atvejis“. Seminaro idėja – išanalizuoti rankraštinių dokumentų atranką skaitmeninimui, aprašymą ir pateikimą virtualioje erdvėje ENRICH projekto kontekste. Seminare pranešimus skaitė prof. Mathew James Driscoll (Kopenhagos universitetas), Torunės bibliotekos lektorius dr. Andrzej Mycio ir VU bibliotekos Skaitmeninio skyriaus vedėja Elona Malaiškienė.

VUB Skaitmeninio skyriaus vedėja E. Malaiškienė ir Kopenhagos universiteto prof. M. J. Driscoll – ENRICH projekto partneriai

– Library – city – world –

Today certain concepts or terms assume some other meanings, they acquire some kind of relativity or conditionality. The world comes as near as you may let it in, know about it or see it.

Both the University and its Library are integral parts of the history of Vilnius, of the world. Every year the Library endeavours to implement diverse initiatives maximizing attendance to the Library so that the public could know about the Library, would see it and remember it, and could evaluate its changes. The year 2009 was especially conspicuous – a lot of exhibitions, gatherings, events or visits – it was a perfect proof that everything may be **NEAR**.

In 2009 Vilnius University celebrated its 430th anniversary. Official date of the University foundation is the 1st of April. To mark this day, on the 1st of April the Library decided to exhibit one of the most precious documents of the Library, the original of the first Lithuanian book M. Mažvydas' „Catechismus...“, which due to its extreme worth is not shown publicly. A small, modest book has been exhibited only for one day however almost a thousand and five hundred Vilnius citizens as well as city guests, conceiving the exceptional significance and value of this publication came to see it.

The second year successively VU Library takes part in the Project of „Vilnius – European Capital of Culture 2009“ programme „Let there be night“. This year the Library presented a programme „Elixir of Culture“.

On 15 of September 2009 the Library started an educational project “Cinema evenings at the University Library”.

In the latter years Adam Mickiewicz Museum has occupied an important place not only at the Library, but in Vilnius cultural and literature life. Educational projects, carried on the initiative of the Museum Director R. Šalna, close contacts with various Lithuanian and Polish cultural and educational institutions turned the Museum into a significant object in the tourist route map of Vilnius, an attraction place to lovers of A. Mickiewicz's poetry. In 2009 A. Mickiewicz Museum was visited by more than 22 000 visitors. For the convenience

of visitors the Museum exhibition halls were supplied with audio guides.

Guided tours

In 2009 647 guided tours in 6 languages were organized around VU Library and VU architectural ensemble for 9 857 guests from 38 countries. The bulk of tours included citizens from Lithuania, Poland, Germany, France and the United States.

Visits

For many years already VU Library thanks to its especial cultural and historical importance is included in the visit calendar of high-ranking guests of Lithuania. In 2009 it was visited by the King of Spain Chuan Carlos I and the Queen Sophia of Spain; the Minister of Foreign Affairs of Italy Franco Frattini; the Governor of Kaliningrad Region of the Russian Federation Georgij Boss; the Minister of Foreign Affairs of Belgium Yves Leterme; ESRI President Jacques Dangermond. On the occasion of visits of honourable guests the staff of the Rare Book and Manuscript Departments prepares presentations of most interesting and valuable documents representing the Library and related to those particular countries.

Public and virtual spaces

In 2009 VU Library was mentioned 317 times in different means of mass media. It is almost two times more than in 2008.

In 2009 the amount of visits to VU Library guide website has increased even 8,5 times – from 1 200 to 10 300 visits per month!

In 2009 information about VU Library appeared in Wikipedia.

In 2009 striving to reach its young audience in the environment familiar to them, the Library officers created a VU Library website in the social networking site „Facebook“

Experiences

The Library visibility was followed by favourable changes in competence and qualification development. Each year more and more colleagues wish

to come to VU Library to exchange their knowledge and experience. The map of professional trips of the Library workers has expanded significantly.

In 2009 90 Library workers participated in the activities of competence and qualification raising development at least once.

One of the most significant events of the year 2009 may be considered active collaboration with Polish libraries. In 2009 cooperation agreements were signed concerning mutual exchange of specialists with Szczecin University Library and Jagiello University Library.

In the framework the Erasmus mobility programme 10 librarians from Polish libraries and four librarians from Turkey, Finland, Italy, and Latvia have been working on probation at VU Library.

In 2009 Library officers worked on probation in Ljubljana University, Slovenia National Library, Uppsala University Library (Sweden), Saxon and Dresden University Library (Germany) and Tartu University Library (Estonia) under the Erasmus mobility programme

On 12 October 2009 the Library officers together with the Association of Directors of Lithuanian Academic Libraries and Riga Goethe's Institute organized an international scientific seminar „Training of Subject Librarians and their activities: situation in Germany and perspectives for Lithuania“.

Great challenge to the Library was organizing of the meeting of ENRICH project partners at VU Library (26–27 March). It was organized together with the Institute of Mathematics and Informatics and devoted not only to the members of the project, but oriented also to potential partners of the project, project popularisation and practical training. 40 participants from 14 countries took part in a 2-day seminar.

One more international seminar, devoted to the ENRICH project was organized on 24 November. The theme of the Seminar was „Manuscripts in virtual space. ENRICH case“. The idea of the Seminar was to analyse selection of manuscript documents for digitization, their description and presentation in virtual space in the context of the ENRICH project.

– istorija – – kultūra – – biblioteka –

Paveldas be galimybės žinoti apie jį, matyti ir apmąstyti netektų gyvasties, negalėtų formuotis tradicijos; jis prarastų svarbą istorijos ar kultūros tyrinėjimų lauke. Naujos sąvokos „paveldo politika“, „paveldo komunikacija“ išgrynina vieną esminių paveldo objekto savybių: jis turi būti matomas. VU biblioteka – mokslo, kultūros paveldo institucija, todėl kiekvienais metais vis didesnis dėmesys yra skiriamas sklaidai. Leidybinė veikla, rengiamų fizinių ir virtualių parodų tikslas – **PARODYTI** bibliotekoje saugomą paveldą, susieti jį su platesniais kontekstais, komunikuoti su mokslininkais, tyrėjais, ekspertais, profesine aplinka ir visuomene.

Leidyba visada buvo viena prioritetinių VU bibliotekos veiklų. Jubiliejiniais universiteto metais (2009-aisiais) pasirodė iš lotynų kalbos verstas, puikiai išleistas reprezentacinis leidinys – J. A. Preuschhoff. „Universitas Vilnensis...“ (Vilnius, 1707). Tai pirmoji universiteto istorija, kurią išvertė ir išsamius komentarus parašė Retų spaudinių skyriaus darbuotojas Evaldas Grigonis. Šis leidinys, kaip istorijos šaltinis, labai pasitarnaus Lietuvos kultūros tyrinėtojams ir istorikams.

2009 metais parodos buvo dar labiau orientuotos į bendradarbiavimą su VU fakultetais, Lietuvos ir užsienio kultūros organizacijomis, įjungiant jas į universiteto jubiliejinį konferencijų ir kitų renginių programas: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Lenkijos institutas, Portugalijos ambasada Lietuvoje, Latvijos nacionalinė biblioteka ir kt.

Birželio mėn. Vilniaus universiteto bibliotekoje buvo atidaryta paroda „Novas textualidades/Naujas portugalų kalbos tekstualumas“. Taip buvo paminėta Portugalijos nacionalinė šventė – Portugalijos diena, oficialiai dar vadinama Kamoešo diena, Portugalijos ir portugalų bendruomenių diena, skirta pagerbti žymaus portugalų poeto Luiso de Kamoešo (Luis de Camões) mirties datą 1580 metų birželio 10 d.

Parodos atidarymo metu Portugalijos ambasada ir Kamoešo institutas Vilniaus universiteto bibliotekai padovanojo 240 portugalų knygų rinkinį. Portugalų kalbą Vilniaus universitete dėstantis, Portugalijos ambasados Vilniuje atstovas Nuno Gimerenšas (Nuno Guimaraes), norėdamas pristatyti savo šalį, parinko poetines nuotraukas istorijos, jūros, žmonių, miestų ir nakties temomis. Renginyje skambėjusi Portugalijos kompozitoriaus Rodrigo Leao muzika dar labiau perteikė šios šalies nuotaiką.

Šis renginys buvo bendradarbiavimo sutarties, pasirašytos su Vilniaus universitetu, tęsinys ir skirtas universiteto kultūrinių bei švietėjiškų santykių plėtrai su

VUB parodų kuratorė S. Misiūnienė ir „Gimtosios kalbos“ redaktorė R. Urnėžiūtė

Portugalija ir ypač su Kamoešo institutu, kuris yra atsakingas už portugalų kalbos ir kultūros populiarinimą pasaulyje.

Vilniaus universitetas, švensdamas 430 metų jubiliejų, pakvietė Tarptautinę Lazerinės medicinos ir chirurgijos akademiją rugsėjo mėn. pasidalyti naujienomis su Baltijos šalių fotomedicinos specialistais. VU bibliotekos Komunikacijos kampelyje parengta paroda „Vilniaus universitetas – Tarptautinės Lazerinės medicinos ir chirurgijos akademijos veikloje. „Laser Florence“ 10-mečio spaudiniai“ buvo šios konferencijos programos dalis. Parodoje eksponuota konferencijų pranešimų spausdinta medžiaga, o taip pat ir visų rengtų konferencijų pranešimų santraukos bei leidiniai buvo padovanoti VU bibliotekai.

Vilniaus universiteto bibliotekoje taip pat buvo pristatyta Latvijos Soroso fondo paroda latvių ir anglų kalbomis „Isaiah Berlin ir jo laikmečio Ryga/Isaiah Berlin and the Riga of his time“, kurioje dokumentuojama Rygoje gimusio filosofo I. Berlino gyvenimas ir darbai, taip pat pateikiama plati XX a. Rygos istorinės ir kultūrinės aplinkos apžvalga.

Įdomi ir netradiciška buvo doc. dr. Aurelijos Vaitkuvienės iniciuota ir Komunikacijos ir informacijos skyriaus organizuota ne vieną apdovanojimą pelniusios Pietų Korėjos ir Suomijos menininkės Hee Sook Lee–Niinioja instaliacijos meno paroda „Goethe manyje: mano siela, mano protas, mano širdis kelyje į rojų“. Tai buvo instaliacijos meno pavyzdys, skirtas pagerinti žmonių bendravimą ir pasaulio suvokimą. Paminėtos ir svarbios Vilniaus universitetui ir Lietuvai datos.

VU 430 metų jubiliejaus proga buvo parengta jubiliejinė teminė paroda „Vilniaus universiteto atminimo dovanos“. Parodoje eksponuotos įstaigų, valstybių institucijų, mokslo ir kultūros sąjungų, prezidentų ir net karalienės atminimo dovanos, skirtos Vilniaus universitetui.

Lietuvos vardo tūkstantmečiui skirtoje parodoje „Lietuvos valdovų autografai. Iš Mokslo muziejaus fondų“ eksponuota 26 autentiški Lietuvos valdovų parašai. Šis autografų rinkinys turi didelę išliekamąją vertę ir yra muziejaus pasididžiavimas.

Vilniaus universiteto biblioteka, prisidėdama prie Tarptautinių astronomijos metų idėjos, P. Smuglevičiaus salėje atidarė Retų spaudinių skyriaus parengtą parodą „Hinc itur ad astra – iš čia kylama į žvaigždes“. Parodoje „Hinc itur ad astra“ eksponuoti XVI–XVIII a. astronomijos leidiniai, iliustruojantys astronomijos mokslo raidą nuo Antikos laikų iki Naujųjų amžių. Parodoje buvo galima pamatyti originalius garsiausių senųjų laikų

Vinco Grigo nuotr.

N. Guimaraes, VUB direktorė informacinei ir kultūros paveldo veiklai M. Prokopčik, ambasadorius João Silva Leitão, V. Sinkevičiūtė, VU prorektorius R. Vaitkus parodos „Naujas portugalų kalbos tekstualumas“ atidaryme

Pietų Korėjos ir Suomijos menininkės Hee Sook Lee–Niinioja instaliacijos meno paroda „Goethe manyje: mano siela, mano protas, mano širdis kelyje į rojų“

VUB direktorė informacinei ir kultūros paveldo veiklai M. Prokopčik, VU TSPMI prof. A. Jokubaitis, Latvijos Respublikos ambasadorius Lietuvoje H. Baumanis ir Latvijos nacionalinės bibliotekos direktorius A. Vilks parodos „Isaiah Berlin ir jo laikmečio Ryga“ atidaryme

VU rektorius J. Kubilius kalba parodos atidaryme minint prof. Z. Žemaičio 125 metų sukaktį

matematikų ir astronomų M. Koperniko, G. Galilėjaus, J. Sacrobosco ir kitų veikalus.

Biblioteka 2009 metais prisidėjo rengiant Lietuvos muziejų ir bibliotekų ekspozicijas: Lietuvos nacionalinio muziejaus parodas „Mažesnieji broliai Lietuvoje“ ir „Senasis Vilnius“, Lietuvos dailės muziejaus parodą „Lietuva senuosiuose istorijos šaltiniuose“.

Parodomis buvo paminėti Vilniaus universiteto rektorių jubiliejai: teisininko, pedagogo, valstybės ir visuomenės veikėjo profesoriaus Juozo Bulavo 100 metų jubiliejus, Lietuvos švietėjo, mokslo ir kultūros veikėjo, matematikų patriarcho profesoriaus Zigmo Žemaičio 125 metų sukaktis. Parodomis pagerbti ir Vilniaus universiteto dėstytojai: VU Komunikacijos fakulteto knygotyriminkė, humanitarinių mokslų daktarė doc. Žiedūnė Zaveckienė, filosofas, pedagogas, mokslininkas, kultūros veikėjas profesorius Eugenijus

Meškauskas, Vilniaus universiteto Klasikinės filologijos katedros docentas Benediktas Kazlauskas, VU Komunikacijos fakulteto Knygotyros ir dokumentotyros instituto direktorius prof. Domas Kaunas.

Taip pat buvo parengtos parodos Žurnalistikos Vilniaus universitete 60-mečio bei atkurtosios Lietuvių kalbos draugijos 20-mečio jubiliejams paminėti.

Virtualios parodos

Bibliotekoje saugomo kultūros paveldo parodos virtualioje erdvėje yra sudėtinė elektroninės VU bibliotekos dalis. Virtuali paroda suteikia galimybę rasti informaciją tam tikra tema ar tiesiog pažiūrėti į virtualioje erdvėje eksponuojamus bibliotekoje saugomus kultūros paveldo objektus bet kada ir iš bet kurios pasaulio vietos. Virtualios parodos skatina domėjimąsi kultūra, taigi prisideda prie VU bibliotekos, Vilniaus ir visos Lietuvos įvaizdžio formavimo. 2008 metais gimė idėja organizuoti bibliotekos virtualių parodų archyvą – svetainę, o taip pat sukurti įrankį naujų parodų rengimui. Parengtas projektas „Matau – mokausi: Vilniaus universiteto kultūros paveldas virtualioje erdvėje“, kuriam įgyvendinti Kultūros rėmimo fondas 2009 metais pavasarį skyrė finansavimą. Bibliotekos virtualios parodos sudėtos vienoje vietoje, sukurtas virtualių parodų archyvas – svetainė adresu <http://www.eparodos.mb.vu.lt/>

Projekto metu įsigyta programine įranga bus kuriama interaktyvi grafinė vartotojo sąsaja įvairialypės terpės (video/audio/3d etc.) eksponatams. Numatyta galimybė rengti virtualias parodas lygiagrečiai su parodomis kitomis kalbomis, yra paieškos galimybė, vaizdo didinimas, sąsaja su el. katalogu, kitomis paieškos sistemomis, paieška per Google sistemą ir pan.

Rektorius B. Juodka sveikina prof. D. Kauną jubiliejinės parodos atidarymo metu

Vido Naujiko nuotr.

– history –
– culture –
– library –

Without a possibility to know about it, to see it and to contemplate it the heritage would lose its life, its potential to form traditions, it would lose its importance in the field of history or culture investigations. Newly appearing concepts: „heritage politics“, „heritage communication“ purify one of the essential characteristics of the heritage object: it ought to be seen. VU Library is an institution of science, cultural heritage, and each year more and more attention is devoted to the heritage dissemination. The aim of publishing activities and, organized physical and virtual exhibitions is to **SHOW** the heritage stored at the Library, to interrelate it with broader contexts, to communicate with scientists, researchers, experts, professional environment and the public.

Publishing has always been one of the priorities of VU Library. The jubilee year of the University (430 years) witnessed the appearance of exquisitely printed representational publication, translated from Latin, – J.A. Preuschhoff. „Universitas Vilmensis...“ (Vilnius, 1707). It is the first history of the University, translated and furnished with exhaustive commentaries by E. Grigonis, the officer of the Department. As a historical resource this publication will be really helpful for historians and researchers of Lithuanian culture.

Exhibitions in 2009 were much more oriented to cooperation with VU faculties, cultural organizations of Lithuania and foreign countries, including them in the University jubilee conferences and programs of other events. They were the Lithuanian Institute of Lithuanian Literature and Folklore, Polish Cultural Institute, Portuguese Embassy in Lithuania, National Library of Latvia, etc.

Virtual exhibitions

In 2008 there was an idea to organize archives of VU Library virtual exhibitions – a website, and also to create a device for preparing new ones. A project „See – learn: Vilnius University cultural heritage in virtual space“, funded by the Culture Support Fund was implemented in 2009. Library virtual exhibitions are assembled in one place, archives of virtual exhibitions is available at address <http://www.eexhibitions.mb.vu.lt/>

- mokslininkas – biblioteka – mokslininkas -

VU bibliotekos siekiamybė yra ATVI-
RUMAS, suvokiamas kaip laisva ir ne-
varžoma prieiga prie naujausios mokslo
informacijos. 2009 metais, bendradar-
biaudama su kitais VU padaliniais, bibli-
oteka suformulavo kelias strategijas, ku-
rios padėtų realizuoti atvirumo idėją.

Atvira prieiga

2009 metais vienas iš Vilniaus universi-
teto bibliotekos Mokslinės informacijos
duomenų centro (MODUS) uždavinių
buvo plėtoti veiklas, susijusias su atviros
prieigos prie mokslo produkcijos užti-
krinimu Vilniaus universitete bei infor-
macijos apie pasaulinį atvirosios prieigos
judėjimą sklaida. 2009 metų spalio 13 d.
VU rektorius įsakymu buvo patvirtinti
MODUS parengti „Atviros prieigos prie
Vilniaus universiteto mokslo darbų ir
mokslinių tyrimų rezultatų nuostatai“.

Remdamiesi šiais nuostatais, Vilniaus
universitete dirbantys tyrėjai, mokslini-
ninkai, dėstytojai, mokslo darbuotojai,
mokslo pagalbinis personalas ir kiti VU
mokslinės bendruomenės nariai savo
mokslinius straipsnius, išspausdintus
recenzuojamuose moksliniuose žurna-
luose, bei kitą mokslo produkciją pagal
galimybes privalės skelbti Vilniaus uni-
versiteto elektroninėje talpykloje. Taip
pat iš universiteto biudžeto finansuojami
mokslo žurnalai turi būti įtraukti į atviros
prieigos žurnalų registrą DOAJ (Direc-
tory of Open Access Journals).

Projekto „eMoDB.LT: Elektroninių mokslo duomenų bazių atvėrimas Lie- tuvai“ įgyvendinimas.

VUB darbuotojai dalyvavo generuojant
idėjas, svarstant šį projektą ekspertų grupių
veikloje. Šis projektas padidins mokslinės in-
formacijos **PASIEKIAMUMĄ**.

2009 metų liepos 21 d. Švietimo ir moks-
lo ministerijos, Europos socialinio fondo
agentūros ir Lietuvos mokslinių bibliotekų
asociacijos, kurios narė yra ir VU biblioteka,
buvo pasirašyta „eMoDB.LT: Elektroninių
mokslo duomenų bazių atvėrimas Lietuvai“
projekto sutartis. Šios sutarties pagrindu
VU bibliotekos vartotojams 2010–2012 m.
bus suteikta prieiga prie daugiau nei 40 duo-
menų bazių ir 5 duomenų bazių archyvų.

ETD IS

2009-aisiais VU bibliotekos pradėta pil-
dyti VU daktaro disertacijų ir jų santraukų
bei habilitacijos procedūrai teikiamų moks-
lo darbų apžvalgų visateksčių elektroninių
dokumentų (ETD IS) duomenų bazė. Bazė
kuria VU bibliotekos Elektroninės infor-
macijos skyrius, bendradarbiaudamas su VU
Doktorantūros ir rezidentūros skyriumi.
2009 metų sausio 15 d. buvo patikrinta, pri-
imta ir įkelta pirmoji disertacija. Iš viso 2009
metais patikrintos ir į VU ETD DB priimtose
257 disertacijos, didžioji dalis teikia prieigą
prie viso teksto dokumentų. Taip įgyvendi-
nama idėja didinti laisvą prieigą prie mokslo
informacijos.

- scientist - - library - - scientist -

The aim of VU Library is **OPEN-
NESS**, conceived as a free and unres-
tricted access to the newest science
information. In 2009 cooperating with
other departments of the University,
the Library formulated several stra-
tegies that would help to realize the
idea of openness.

On 13 October 2009 the “Regu-
lations of Open Access to Vilnius
University Scientific Works and the
Results of Scientific Research” prepa-
red by MODUS were approved by VU
Rector’s decree.

Following these Regulations, rese-
archers, scientists, lecturers, science
workers, science auxiliary personnel
and other members of VU community
who work at Vilnius University will
have to include their scientific articles
published in peer-reviewed scientific
journals, and any other scientific pro-
duction in the electronic depository of
Vilnius University. In addition scientific
journals financed by the University
budget must be included in the DOAJ
(Directory of Open Access Journals).

On 21 July, 2009 an agreement
of the Project „eMoDB.LT: Opening
of Electronic Science Databases to
Lithuania“ was signed between the
Ministry of Science and Education,
European Social Fund Agency and the
Association of Lithuanian Academic
Libraries, (VU Library is its member).
On the basis of this agreement more
than 40 databases and 5 database ar-
chives will be accessible to VU Library
users throughout 2010 – 2012.

In 2009 VU Library started to com-
pile the database (ETD IS) of full text
electronic documents of VU doctoral
dissertations and their summaries, and
surveys of scientific works submitted
for habilitation procedure. In total 257
dissertations were edited and entered
into VU ETD DB in 2009, the majority
provides access to full text documents

VU atviros prieigos strategijų kūrimo grupė: iš dešinės sėdi rektorius prof. habil. dr. B. Juodka, direktorė I Krivienė, prorektorius dr. A. Pikturna, stovi prorektorius prof. habil. dr. J. R. Lazutka, prorektorius doc. dr. J. Galginaitis; dr. Ž. Petrauskienė, direktorė J. Kuprienė, V. Karvelytė; prorektorius doc. dr. R. Vaitkus, prorektorius prof. habil. dr. J. Banyas

– akademinė bendruomenė – biblioteka –

VU biblioteka – akademinė, tad relevantus informacinis akademinės bendruomenės aprūpinimas yra ne kvestionuojama bibliotekos pareiga, o švietėjiška jos misija – padėti **UŽAUGINTI** kūrybiškus informacijos vartotojus. Tik veikiant **KARTU** su universiteto bendruomene, įmanoma pasiekti kokybiškai naujų rezultatų.

Bendradarbiaujant su VU dėstytojais, 2009 metais bibliotekoje įgyvendinti du projektai, kurių tikslas perduoti informaciją, išmokyti ir supažindinti studentus su bibliotekos teikiamomis paslaugomis, ugdyti jų informacinį raštingumą.

Pirmasis projektas „Elektroninės informacijos paslaugos Vilniaus universiteto bibliotekoje“, kurio tikslas yra integruoti informacinių gebėjimų ugdymo paskaitas į pirmo kurso studijas.

2009-aisias paskaitos buvo skaitomos VU Matematikos ir informatikos fakulteto pirmo kurso studentams. Aktyviai bendradarbiauta ir su VU Komunikacijos fakultetu. Informacinių gebėjimų ugdymo idėją fakultetuose palaikė ir Teisės, Ekonomikos, Chemijos, Medicinos, Gamtos mokslų, Filosofijos fakultetų ir Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto bibliotekininkės. Šiais metais sulaukta nemažai dėstytojų pageidavimų išmokyti studentus dirbti su informacija, tad informacinių gebėjimų ugdymo paskaitos buvo skaitytos Filosofijos, Gamtos mokslų ir Kauno humanitariniame fakultetuose.

Vienas svarbesnių susitarimų buvo pasiektas su Filosofijos fakultetu. Šio fakulteto pirmojo kurso studentams „Akademinio raštingumo“ kurse nuo 2010 metų bus dėstomos informacinių gebėjimų ugdymo paskaitos. Tikimasi, kad ir ateityje informacinio raštingumo veiklos bus plečiamos, paskaitos integruojamos į studijų procesą, ir visi Vilniaus universiteto studentai turės galimybę lavinti savo informacinius gebėjimus.

Antrasis projektas, susijęs su informaciniu raštingumu, yra 2009 metų gruodžio 1 d. vartotojams pristatyta Informacinio raštingumo interneto svetainė. Joje pateikiama pagalbinių medžiagų studentams, dėstytojams ir visiems kitiems norintiems sužinoti apie informacijos paiešką, atranką, suvokimą, vertinimą bei kitus svarbius informacijos valdymo aspektus.

VUB informacinio raštingumo kursų lektorės su fakultetų atstovais doc. Rimvydu Laužiku ir doc. Sauliumi Ragaišiu

Svetainėje pateikiama daug pavyzdžių, kurie turėtų padėti geriau įsisavinti išdėstytą informaciją. Svetainė kurta vadovaujantis įvairiomis informacinio raštingumo teorijomis, užsienio bibliotekų patirtimi bei bendradarbiaujant su Komunikacijos fakulteto dėstytojais dr. doc. Marija Stonkiene ir doktorante Jolita Sudavičiene. Per pirmąjį svetainės gyvavimo mėnesį joje apsilankė per 3 600 vartotojų. Tai pati naujausia VU bibliotekos paslauga, ateityje ji bus plečiama ir tobulinama.

Igyvendinant reikšmingus projektus, kartais ne mažiau svarbūs pasirodo formalūs dalykai. 2009 metų rugsėjo mėn. fakultetų bibliotekų darbuotojų etatai buvo perkelti į bendrą bibliotekos struktūrą. 26 fakultetų bibliotekos darbuotojos de jure tapo bibliotekos Vartotojų aptarnavimo skyriaus darbuotojomis. Toks sprendimas racionaliausias, nes Vartotojų aptarnavimo skyriaus ir fakultetų bibliotekų veiklos yra panašios. Fakultetų bibliotekos yra integrali visos VU bibliotekos veiklos dalis, turinti tuos pačius uždavinius: kaupti tradicinius informacijos šaltinius, užtikrinti prieigą

VUB informacinio raštingumo svetainės kūrėjai

prie elektroninių informacijos išteklių, sukurti būtinas sąlygas mokslui ir mokymuisi, akademinėi bendruomenei teikti kokybiškas informacines paslaugas, garantuojančias jos informacinių poreikių

tenkinimą rengiant aukščiausios kvalifikacijos specialistus, ir siekianti to paties tikslo – plėtoti biblioteką kaip integruotą informacijos, mokymo išteklių centrą. Iki šiol buvęs tam tikras pozicijos, priklausos-

VU fakultetų bibliotekininkės

Vinco Grigo nuotr.

mybės neapibrėžtumas kartais trukdydavo efektyviam bendravimui ir operatyvių sprendimų priėmimui.

2009 metais ypatingu aktyvumu pasižymėjo Medicinos fakulteto bibliotekininės. Reikšmingiausi MF bibliotekos darbai: sukurtas ir įdiegtas naujas MF bibliotekos tinklalapis www.biblioteka.mf.vu.lt, nuosekliai kaupiama informacija apie naujus medicinos studijų informacijos šaltinius, kryptingai ruošiamą metodinę medžiagą paieškoms internete, parengtas ir išdėstytas informacinio raštingumo kursas Medicinos fakulteto pirmakursiams, kartu su Medicinos fakulteto studentų atstovybe pradėtas naujas projektas „Dies medLibrorum“, kurio pagrindinis tikslas – įtraukti akademinę bendruomenę į bibliotekos veiklą ir laimėti informacijos paieškos įgūdžius.

2009 metais Lyčių studijų centras **KARTU** su VU biblioteka surengė devynis seminarus.

Seminarai dažniausiai nagrinėjo su lytimi susijusias temas, pavyzdžiui, „Feminizmas ir tarptautinių santykių teorija“, „Kaip konstruojamas kino ekscesas: Kiro Muratovo atvejis“, „Lyčių segregacija aukštojo mokslo institucijose Turkijoje“ ir t.t.

Pranešimus skaitė žinomos Lietuvos mokslininkės: prof. Gražina Miniotaitė, doc. dr. Natalija Arlauskaitė, kino kritikė Živilė Pipinytė, dokt. Natalija Botkina, dr. Tadas Leončikas, prof. Dalia Marcinkevičienė. Lyčių studijų centras pakvietė ir lektorius iš Turkijos bei Olandijos.

VU bibliotekos centriniuose rūmuose VU bendruomenės nariai gali nemokamai naudotis seminarų kambariu (B3) ir dviem grupinio darbo kabinetais (B1 ir B2).

VU bibliotekos veikloje vis didesnis dėmesys skiriamas būsimiems studentams, mokslininkams: kuriami projektai, kurie padėtų **UŽAUGINTI** kūrybingą žmogų, gabų informacijos vartotoją.

Antrus metus iš eilės įgyvendinamas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos, Mokslo ir technologijų departamento skelbto konkurso mokslo populiarinimui laimėtas projektas – Teatralizuotas seminarų ciklas „Mokslinės informacijos detektyvas“.

Projekto metu buvo suorganizuota 15 seminarų VU gimnazijoms–partnerėms iš visos Lietuvos. Atvykę vyresniųjų klasių moksleiviai susipažino su VU biblioteka. Jiems buvo surengtos pamokos, kurių metu supažindinta su elektroniniais informacijos šaltiniais, reikšminių žodžių parinkimu, užklausų formulavimu, informacijos paieškos pagalbinėmis priemo-

Teatralizuoto seminarų ciklo „Mokslinės informacijos detektyvas“ dalyviai

nėmis. Moksleiviams buvo paaiškinta, kaip atpažinti gerą ir tinkamą informaciją nuo blogos ir nepatikimos, supažindinta su autorių teisių ir citavimo ypatybėmis, nes informacijos detektyvo darbo sėkmė ir rezultatai labai priklauso nuo surastos informacijos patikimumo, tinkamumo ir teisingumo.

VU pirmojo kurso studentai pirmosios studijų universitete dienomis buvo supažindinti su biblioteka ir jos paslaugomis.

VU biblioteka, rengdama pirmakursiams studentams Atvirų durų dienas, bendradarbiauja su VU studentų atstovybe (VUSA). VUSA kuratoriai fakultetuose registravo studentų grupes. Atvirų durų dienų metu buvo ne tik vedamos ekskursijos supažindinant pirmakursius su VU bibliotekos skaityklomis ir paslaugomis, bet ir rengiama 15 minučių paskaita kiekvienai grupei studentų. Jų metu studentams buvo aiškinama apie bibliotekos elektroninį katalogą, elektronines paslaugas ir ir pan. Buvo surengtos 94 Atvirų durų dienų ekskursijos: Erasmus studentams ir kitiems studentams iš užsienio – 14; VU pirmo kurso studentams – 80.

2009 metų lapkričio 3 d. VU bibliotekos darbuotojos skaitė paskaitą VU Kaulo humanitarinio fakulteto pirmo kurso studentams. Per paskaitą studentai buvo supažindinti su VU bibliotekos paslaugomis, katalogu, informacinio raštingumo pradžiomis, WEB 2.0 technologijomis, taikomomis VU bibliotekoje.

VUB Komunikacijos ir informacijos skyriaus darbuotojai su studentų atstovais

– academic community – – library –

VU Library is academic library; therefore relevant supply of information to the academic community is unquestioned responsibility of the Library, while its educational mission is to help to **RAISE** creative users of information. Only operating **TOGETHER** with the University community it is possible to achieve qualitatively new results.

In collaboration with VU lecturers two projects were implemented in 2009 at the Library which aimed to transfer information, to teach and familiarize the students with services provided by the Library and to train their informational literacy.

The first project is „Electronic information services at Vilnius University Library“; it aims to integrate lectures of training information competency skills into first grade studies.

The second project, related to information literacy is the Internet website of information literacy presented to the users on the 1st of December, 2009. It provides auxiliary material for students, lecturers and all learners about information search, selection, perception, evaluation and other important aspects of information management.

Sometimes in the process of implementing prominent projects formal things prove to be no less important. In September, 2009 the staff of faculty libraries was incorporated into the general structure of the Library. 26 officers of faculty libraries de jure became officers of the Library Customer Service Department. This decision was most rational because functions of the Customer Service Department and faculty libraries are almost identical.

In 2009 especially active were the librarians of the Faculty of Medicine creating and introducing a new website of MF Library – www.Library.mf.vu.lt in Lithuanian and English languages.

In 2009 Gender Studies Centre **TOGETHER** with VU Library organized nine seminars.

Growing attention has been devoted to future students and scientists: projects were created by the Library to RAISE a creative person, clever user of information.

The Project „Science Information Detective“, a theatricalized cycle of seminars, winner of the competition for science popularisation announced by the Ministry of Education and Science, Science and Technology Department has been implemented for the second year already. In the course of the Project 15 seminars have been organized for gymnasiums – VU partners from all over Lithuania.

VU Library organizing Open Door Days for first grade students cooperated with VU Students' Representation. 94 guided tours of Open Door Days have been organized.

– informacija – biblioteka – vartotojas –

Antrus metus gyvuojanti VU bibliotekos elektroninė biblioteka (ELBI) suteikia galimybę gauti informaciją čia ir **DABAR**. ELBI – pamėgta VU bibliotekos vartotojų vieta ieškoti įvairiausių bibliotekos elektroninių paslaugų ir informacijos išteklių bei atsakymų į klausimus.

Technologijos kinta, atsiranda nauji išteklių ir galimybės juos pateikti. Todėl šiais metais buvo patobulinta VU bibliotekos duomenų bazių pateikimo sistema, leidžianti atlikti duomenų bazių paiešką. Taip pat ELBI buvo papildyta atnaujintais ar naujai atrinktais elektroninės informacijos ištekliais (laisvos prieigos Lietuvos ir užsienio žurnalų sąrašai, greta jų išskirta nauja kategorija – lietuviški mokslo populiarinimo žurnalai, elektroninių knygų skyrelis, papildytas laisvos prieigos elektroninių knygų sąrašu).

VU Informacinių technologijų taikymo centrui sukūrus naują paslaugą – Virtualų privatų tinklą (VPN), VU bendruomenės nariams visi VU bibliotekos licencijuojami elektroniniai informacijos ištekliai tapo prieinami iš bet kurios kompiuterizuotos vietos.

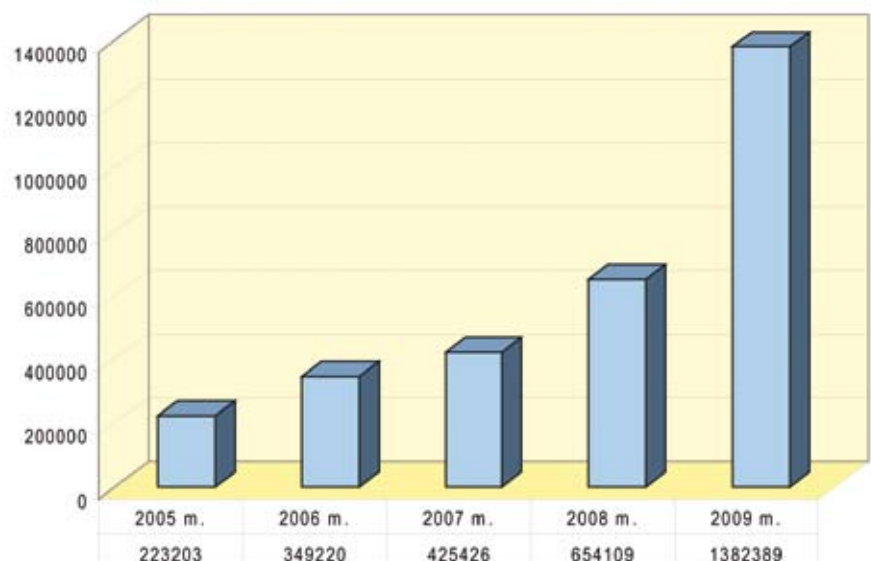
DB apžvalga ir panauda

2009-aisiais prie DB jungtasi 386 764 kartus, atliktos 1 382 389 paieškos; vartotojams buvo pateikta 315 114 viso teksto straipsnių. Taigi galima konstatuoti, kad kiekvienas VU bendruomenės narys 2009 metais prie DB jungėsi per 16 kartų, atliko vidutiniškai 60 paieškų ir pasinaudojo apie 14 viso teksto straipsnių. Lyginant su 2008 metais, paieškų skaičius išaugo 728 280 arba 2,1 karto.

Geresnius duomenų bazių rodiklius galima paaiškinti didėjančia elektroninių išteklių paklausa, Virtualaus privataus tinklo paslauga, VU bendruomenės narių

Elektroninė paslauga „Skype“

Paieškų duomenų bazėje 2005–2009 m. dinamika

nuomonę formuoti padedančių priemonių nuolatine sklaida (lankstinukai, VU bibliotekos naujienlaiškis, VU bibliotekos interneto svetainė). Įtakos gali turėti ir vis labiau plečiami informacinio raštingumo mokymai ir didesnis VU bibliotekos matomumas visame universitete.

Modernios technologijos padeda atsakyti į klausimus **DABAR**. VU bibliotekoje paslauga „Klausk bibliotekininko“ nuo 2009 metų vykdoma ir Skype forma. Numatoma šią patogią paslaugą įdiegti ir VU fakultetų bibliotekose.

DABAR – tai ir galimybė objektus pamatyti bet kurioje kompiuterinėje pasaulio vietoje. Kultūros paveldo skaitmeninimas šią galimybę realizuoja. Skaitmeninimo veikloje dalyvauja visi kultūros paveldo objektus saugantys bibliotekos skyriai. Pagrindiniai bibliotekos tikslai 2009-aisiais skaitmeninimo srityje buvo:

- Atrinkti, aprašyti ir skaitmeninti bibliotekoje saugomus retus ir unikalius dokumentus.
- Kurti bibliotekos kultūros paveldo skaitmeninį archyvą.
- Publikuoti dokumentų skaitmenines kopijas internete, suteikti prieigą prie

įskaitmeninto bibliotekos kultūros paveldo.

- Dalyvauti tarptautiniuose ir nacionaliniuose skaitmeninimo projektuose.

2009 metai antrieji tarptautinio projekto ENRICH metai. Vykdydama projektą, VU biblioteka tarptautiniam skaitmeninių kolekcijų portalui Manuscriptorium pateikė 1 085 dokumentų aprašus ir 2 510 skaitmeninių vaizdų. VU bibliotekos kultūros paveldo skaitmeninimo prioritetas yra su universitetu, jo istorija, Lietuva susiję dokumentai. Kitas tikslas – parodyti pasaulio tyrinėtojams VUB saugomo kultūros paveldo įvairiapusiškumą. Todėl Manuscriptorium skaitmeninei bibliotekai pateikti rankraščiai, žemėlapiai, piešiniai – ne pavieniai dokumentai, o tam tikros užbaigtos kolekcijos. 2009 metais VU bibliotekos skaitmeninės kolekcijos pasipildė Supraslio stačiatikių vienuolyno fotografijų rinkiniu ir Jano Mačkovskio apie 1896 metus išleistu Rusijos caro Nikolajaus II karūnavimo Maskvoje iškilmių nuotraukų albumu.

2009 metų gegužės 19 d. VU biblioteka pasirašė sutartį dėl dalyvavimo Pasaulio skaitmeninėje bibliotekoje (toliau WDL). WDL – tai skaitmeninti kultūros paveldo

objektai – dokumentai iš viso pasaulio, vartotojui pasiekiami per vieną internetinį adresą <http://www.wdl.org/en/>.

Pasaulio skaitmeninės bibliotekos idėja gimė James H. Billington (Kongreso biblioteka) 2005 metais, pristačius ją JAV UNESCO Nacionalinėje komisijoje.

Po konsultacijų ir VU skaitmeninio turinio analizės projekto koordinatoriai – Kongreso biblioteka – pasirinko rankraščių LDK teismų knygų skaitmenines kopijas.

2009 metų gegužės 20 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino „Nacionalinę kultūros paveldo skaitmeninimo, skaitmeninio turinio saugojimo ir prieigos strategiją“ bei priemonių planą jai įgyvendinti. VU biblioteka dalyvauja dviejose Strategijos įgyvendinimo priemonėse – dviejuose nacionaliniuose projektuose: „Virtualios elektroninio paveldo sistemos plėtra“ ir „Virtuali istorinė Lietuva: LDK“.

2009-aisiais biblioteka skaitmenino 9052 puslapius. Internetu paskelbė 867 dokumentų skaitmenines kopijas.

– information – library – user –

Second year existing VU Library Electronic Library (ELBI) provides possibility to obtain information here and **NOW**. ELBI – the site favoured by VU Library users for its search of most diverse electronic services of the Library and information resources, for answers to their questions.

When VU Centre of Information Technology Development created a new service – Virtual Private Network (VPN), all licensed electronic information resources of VU Library became accessible to VU community members from any computerised workplace.

In 2009 DB were accessed by users 386 764 times, 1 382 389 searches were performed; the users were provided 315 114 full text articles (see Fig. 1). Consequently it may be stated, that each member of VU community in 2009 accessed DB over 16 times and performed approximately 60 searches and used almost 14 full text articles. In

comparison with 2008, the number of searches increased by 728 280 or 2, 1 times (see Fig. 2).

NOW – it is also a possibility to see objects in any computer place of the world.

Culture heritage digitization is one of the principal goals of the Library Centre of Science and Cultural Heritage. All departments storing cultural heritage items take part in digitization activities.

The year 2009 was the second year of the international project ENRICH. In the course of the project VU Library delivered 1 085 document descriptions and 2 510 digitized images to the international portal of digitized collections Manuscriptorium.

On 19 May, 2009 VU Library signed an agreement to participate in the World Digital Library (further WDL).

WDL contains digitised culture heritage objects – documents from all over the world accessed to users via one internet address <http://www.wdl.org/en/>. After consultations and analysis of VU digital content project coordinators – Library of Congress – chose digitised copies of manuscript courtbooks of the Grand Duchy of Lithuania.

On 20 May of 2009 the Government of the Republic of Lithuania approved the „Strategy of Digitization of the National Cultural Heritage, Preservation and Access to Digitised Content“ and the plan of measures to implement it. VU Library takes part in two strategy implementation measures – in two national projects: „Virtual Electronic Heritage System (VEHS)“ and „Virtual Historic Lithuania: GDL“.

In 2009 the Library digitized 9052 pages. Digitized copies of 867 documents have been published on the Internet.

- dokumentas - išsaugojimas - atmintis -

VU biblioteka unikali, nes yra daugiafunkcinė, nuolat derinanti šiuolaikinės, modernios bibliotekos ambicijas su seniausiais Lietuvoje akademinei, kultūros paveldo institucijai darančiomis pareigomis. Saugojamos, puoselėjamos šimtmečiais kurtos VU bibliotekos **TRADICIJOS** – bibliotekos egzistencijos pamatas. Retų, unikalių dokumentų kaupimas, bibliografijų rengimas, archyvų sudarymas, dokumentų restauravimas ir įrišimas – veiklos, turinčios ilgąmetes tradicijas VU bibliotekoje bei suteikiančios jai išskirtinumo.

2009-ieji buvo darbingi Bibliografinių išteklių rengimo skyriui: „Lietuvos bibliografijos“ C serijos leidinių „Lietuviškų periodinių leidinių publikacijos, 1908, d. 1“ ir „Lietuviškų periodinių leidinių publikacijos, 1912–1913, d. 2: Mažoji Lietuva“ bei personalinės bibliografijos rodyklės „Marcelijus Martinaitis“ rengimas, naujų įrašų į Vilniaus universiteto istorijos bibliografijos elektroninį katalogą suvedimas. Papildomai sudaryta kalbininko Vinco Urbučio bibliografijos rodyklė, atlikta „Aušros“ redakcijos ir Martyno Jankaus archyvo transkripcija.

Bibliografijos rodyklių „Lietuviškų periodinių leidinių publikacijos, 1908, d. 1“ rengėjos užsibrėžė parengti elektroninę bibliografinės informacijos išteklių ir šį uždavinį beveik įgyvendino (liko nestruktūrizuota 30 laikraščio „Vienybė“ numerių, t. y. apie 500 įrašų). Leidinys leis apsaugoti išlikusius senuosius laikraščius ir žurnalus, bus naudingas kuriant kitus elektroninius išteklius, duomenų bazes, paskatins virtualios elektroninio paveldo sistemos tobulinimą, pasitarnaus rengiant kraštotyrinius darbus, šakines ir personalines bibliografijas.

VU bibliotekos darbuotojai nuolat palaiko ryšius su įvairių sričių VU mokslininkais, kaupia ir saugo jų archyvus.

2009 metais Rankraščių skyriaus fondas pasipildė ypač vertinga prof. Domo Kauno dovanota M. Jankaus ir „Aušros“ laikraščio archyvo medžiaga. Didžiąją šio archyvo dalį sudaro M. Jankaus ir kitų „Aušros“, vėliau „Varpo“ bendradarbių susirašinėjimas su J. Basanavičiumi, P. Vileišiu, M. Davainiu-Silvestraičiu, prof. Eduardu Volteriu ir kitais žymiais žmonėmis.

Klaipėdoje gyvenanti A. Pikturnienė bibliotekai dovanojo 43 senus ir vertingus XVII–XX a. rankraštinius dokumentus. Juose – Žemaitijos krašto gyventojų Košučių, Dimavičių, Butkevičių, Dobševičių, Pukinskų ir kitų giminių dokumentai.

Vasarą Lietuvoje viešėjęs Remigijus Motuzas, Lietuvos Respublikos ambasadorius Švedijos Karalystėje, bibliotekai perdavė K. Čeginsko išsaugotą dokumentinę medžiagą (Kosto Jurgėlos ir Prano Padalio-Padalskio laiškus Juozui Lingiui, fotoreprodukcijas iš partizanų veiklos Lietuvoje). Šie dokumentai papildė gausų ir tyrinėtojų įdomų dr. J. Lingio asmens archyvą. Ši fondą papildė ir Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Jurgio Šaulio 1941–1948 metais rašyti laišakai prof. Juozui Lingiui (8 laišakai ir atvirlaiškis).

Menininkė Aleksandra Kašubienė perdavė jos ir A. J. Greimo 1988–1992 m. korespondenciją, tris T. Kean laiškus A. Kašubienei bei A. J. Greimo atsiminimus „Šiaulius prisimenant“. Vilnietis P. Radzevičius dovanojo savo tėvo Pr. Radzevičiaus atsiminimų sąsiuvinį „Iš

Prof. D. Kaunas dovanoja M. Jankaus ir „Aušros“ laikraščio archyvo medžiagą bibliotekai

Vinco Grigo nuotr.

Zitos Šliogerienės nuotr.

Projektas „Tėvo Stanislovo biblioteka: išsaugojimas, įprasminimas, tyrimas“. Pirmas etapas – fizinės būklės vertinimas

vaikystės prisiminimų“, kur vaizdžiai aprašyta gimtojo Virkininkų kaimo žmonių buitis, ūkio darbai ir žemdirbystės įrankiai, valgių ir gėrimų gaminimas, šventės, papročiai ir tradicijos.

Iš viso 2009 metais į Rankraščių skyrių buvo priimta 6473 laikinai saugojami vienetai.

Retų spaudinių skyrius 2009 metais turėjo galimybę įsigyti du vertingus ir retus XVII ir XIX a. leidinius – maldynėlį „Aukša altorius...“ (Vilnius, 1840) ir L. Morėri enciklopedinį žodyną „Le grand dictionnaire historique...“ (Lyon, 1683); bibliotekos kartografijos fondą papildė faksimilinis leidinys G. Braun; F. Hogenberg. „Civitates Orbis Terrarum“. Tai 2008 metais Kelne išleista ir Stephano Fusselio bei Remo Koolhaaso parengta faksimilė su daugybe miestų vaizdų, kurių originalai saugomi įvairiose Vokietijos bibliotekose.

2009-ieji buvo išskirtiniai Restauravimo skyriaus metai. Restauratoriai įsikūrė atnaujintose ir moderniai įrengtose patalpose. Pirmaisiais dokumentais, restauruotais naudojant popieriaus liejimo mašiną, tapo XIX a. Vilniaus universiteto baigimo diplomai.

Pastaraisiais metais ypatingai didelis dėmesys buvo skiriamas dokumentų konservavimui, tačiau buvo tęsiamas ir dokumentų restauravimas. Modernia įranga per metus konservavimo grupė sutvarkė 512 Medicinos draugijos fondo knygų, dezinfekavo 92 Retų spaudinių skyriuje saugomus leidinius, konservavo ir restauravo 288 Rankraščių skyriuje

saugomus dokumentus, restauravo 30 kitų dokumentų.

2009 metais ypatingas dėmesys buvo skiriamas Restauravimo skyriaus veiklai populiarinti. Skyriuje organizuota per 50 ekskursijų Vilniaus universiteto darbuotojams, studentams ir svečiams. VU bibliotekos restauratoriai glaudžiai bendradarbiauja su Chemijos fakultetu, P. Gudyno Restauravimo centru. VU Chemijos fakulteto studentai bei dėstytojai buvo supažindinti su Restauravimo skyriumi ir jo veikla, sutarta dėl studentų praktikos. Restauravimo skyrius kartu su Nacionaliniu muziejumi Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai parengė ir pristatė muziejaus lankytojams programą „Knygos anatomija“. Programą stebėjo per 200 žiūrovų. Skyriaus knygrišiai aktyviai dalyvavo Vilniaus knygrišių gildijos inicijuotuose edukaciniuose projektuose, parengė edukacinę programą VEKS renginiui „Vilniaus amatų paveldas“. Be to, portalo delfi.lt televizija parengė seriją netrumpų reportažų apie Vilniaus universiteto bibliotekos restauratorių darbą. Reportažuose išsamiai ir vaizdžiai restauratoriai pasakojo apie popieriaus liejimą, dokumentų restauravimą ir įrišimą. Reportažai portalo komentatorių buvo vertinami palankiai.

2009 metais skyrius aktyviai dalyvavo dr. Almos Braziūnienės (VU Knygotyros ir dokumentotyros institutas) vadovaujamame projekte „Tėvo Stanislovo biblioteka: išsaugojimas, įprasminimas, tyrimas“. Įvykdytas pirmas projekto etapas – aprašyta fizinė kolekcijos būklė, atlikti cheminiai tyrimai ir prevencinis kolekcijos konservavimas.

– document –
– preservation –
– memory –

VU Library is a unique library because it is multifunctional, constantly harmonizing ambitions of contemporary, modern Library with functions pertaining to the oldest academic institution of cultural heritage in Lithuania. Preserved, cherished and created throughout centuries VU Library **TRADITIONS** are the foundation of the Library existence. Compiling of rare, unique documents, bibliographies, archives, document restoration and binding – these are activities that have deep traditions in VU Library and specifies its exclusivity.

In 2009 the Rare Book Department could obtain two valuable and rare editions of XVII and XIX c. – a prayer book „Aukša altorius...“ (Vilnius, 1840) and L. Morėri encyclopaedic dictionary „Le grand dictionnaire historique...“ (Lyon, 1683). The Library cartography collection was added by a facsimile edition - G. Braun; F. Hogenberg. „Civitates Orbis Terrarum“. It is a facsimile edition published in 2008 in Köln, prepared by Stephan Fussell and Remo Koolhaas with many images of towns whose originals are stored in different German libraries.

The year 2009 was very important to the Restoration Department. Restorers settled in renovated and modernly equipped premises. First documents restored using the paper cast machine were graduation diplomas of XIX c. Vilnius University.

In the latter years special attention was devoted to document conservation, however restoration of documents has been continued as well. With the help of modern equipment the conservation group neatened 512 books of Medicine Society collection, disinfected 92 publications held in Book Storage Department, conserved and partly restored 288 documents preserved in the Manuscript Department, and restored 30 documents.

- knyga – biblioteka – skaitytojas -

GREITIS. Tai svarbus indikatorius, įrodantis, ar greitai ieškomas leidinys pasiekia vartotoją. Informacija kinta, praranda aktualumą neįtikėtinais tempais, todėl viena bibliotekos užduočių – užtikrinti, kad leidinio kelias nuo knygyno iki skaitytojo ar iš saugyklų iki skaitytojo būtų maksimaliai trumpas, garantuoti ryšio tvarumą. Didžiausia atsakomybė tenka Informacijos išteklių formavimo skyriui, nes čia „nubraižomas“ visos knygos kelias: įsigijimas, įrašo sukūrimas elektroniniame kataloge, sisteminimas bei dalykinimas Vartotojų aptarnavimo ir Spaudinių saugojimo skyriams, nes jie sudeda paskutinius ženklus, kad leidinys rastų vietą lentynoje, o skaitytojas sulauktų savo knygos. Nuo efektyvios šių skyrių veiklos, glaudaus bendradarbiavimo priklauso, ar artimas ir kokybiškas yra ryšys tarp bibliotekos ir skaitytojo.

Vilniaus universiteto bibliotekos elektroniniame kataloge 2009 metų gruodžio 31 d. buvo 407 852 bibliografiniai įrašai. 2009 metais į elektroninį katalogą buvo įvestas milijoninis leidinio egzempliorius.

2009-aisiais bibliotekoje gauti 56 362 nauji leidiniai. 2009 metais Vilniaus universitetui knygas tiekė knygų pirkimo konkursą laimėję UAB „Humanitas“ ir Lietuvos bibliotekų kolektočius, periodinių leidinių konkursą laimėję – UAB „Impress Teva“, UAB „Scientia“ ir Lietuvos paštas.

Į informacijos išteklių fondo formavimo procesus vis labiau ir gausiau pavyksta įtraukti VU bendruomenės narius. Bibliotekos tinklalapyje pildoma naujų knygų užsakymo forma vis populiareja. Dėstytojai ir studentai aktyviai siūlo pirkti moky-

mui ar studijoms reikalingus leidinius, domisi, kada galima tikėtis pamatyti knygas bibliotekos lentynose. 2009-aisiais buvo įvykdyti beveik visi skaitytojų užsakymai. Pagrindinis uždavinys 2010 metais – užtikrinti skaitytojų užsakymų vykdymą laiku, efektyviai išnaudojant visus informacijos išteklių fondo formavimo būdus.

Ryšyje knyga – skaitytojas visada svarbi Spaudinių saugojimo skyriaus veikla, nes šio skyriaus darbuotojai tiekia spaudinius skaitykloms, o dėl sudėtingos bibliotekos architektūros knygos „kelias“ nėra labai trumpas ir lengvas. 2009 metais ištirus fondo cirkuliacijos procesus (turinį bei aktyvumą), buvo nuspręsta atrinkti aktualiausias saugyklų leidinius ir perduoti juos į atvirus skaityklų fondus. 2009-aisiais buvo patikrinta daugiau kaip 110 tūkst. leidinių.

VUB Vartotojų aptarnavimo skyrius

Dėl rekonstrukcijos uždarius Laikraščių skaityklą, jos fondai buvo perkelti į saugyklas, bet nė akimirkai nesustabdytas laikraščių išdavimas skaitytojams. Iš viso buvo sudėta į lentynas daugiau kaip 3 tūkstančiai laikraščių komplektų (beveik 2 t), ir visi jie yra prieinami skaitytojams.

Optimaliau organizavus Spaudinių saugojimo skyriaus veiklas, buvo sukurta galimybė aktyviai dalyvauti retrokonversijos (leidinių, atspindinčių tik kortelių kataloge, įtraukimas į el. katalogą) procesuose. Per du mėnesius skyriaus darbuotojų el. katalogas buvo papildytas beveik 3 tūkst. leidinių egzempliorių.

2009 metais VU bibliotekoje registruoti 29 629 vartotojai. Joje apsilankė 581 750 lankytojų. Jiems buvo išduoti 611 524 leidiniai.

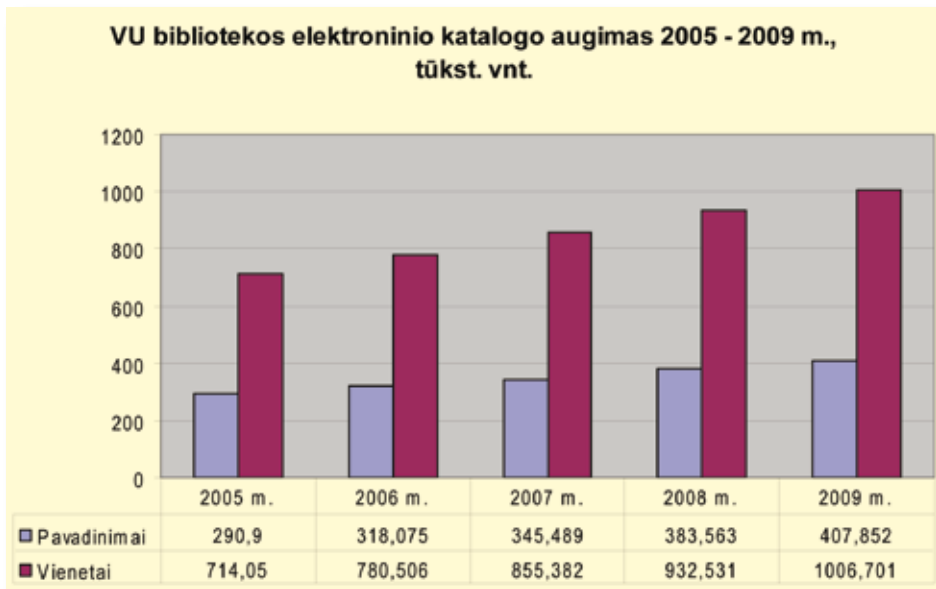
2009 metais buvo parengtos ir patvirtintos naujos „Naudojimosi VU biblioteka taisyklės“.

Nuo rugsėjo mėn. bibliotekoje atsisakyta kontrolės lapelių, kuriuos reikėdavo pažymėti skaityklose. Visose skaityklose sudaryta galimybė kompiuteriu užsakyti leidinius iš saugyklų. Skaitytojai gali rinktis knygas atvirose skaityklų fonduose, išsiimti jas į kitas skaityklas, dirbti bet kurioje jiems patikusioje vietoje.

VU biblioteka viena pirmųjų Lietuvoje atsisakė sanitarinės dienos – dienos, kai vieną kartą per mėnesį skaitytojai nebuvo aptarnaujami. Centrinėje bibliotekoje tokių dienų neliko. 2009-aisiais buvo laikomasi ir ankstesnių metų sutarties su VU studentų atstovybe dėl VU bibliotekos darbo laiko per sesijas. Sesijų metu Bendroji skaitykla ilgina darbo laiką šeštadieniais ir dirba sekmadieniais.

2009 metais vasario mėnesį buvo atidaryta „Vokiškų leidinių biblioteka“ Humanistikos informacijos centre. Tai Goethe's instituto Vilniuje dovana. Didžiąją fondo dalį sudarančios knygos bei mediateka – kokybiška vokiečių kalbos dėstymo metodinė medžiaga bei šiuolaikinės vokiečių literatūros kūriniai, ypač aktualūs germanistams. Vėliau fondas bus pildomas leidiniais, susijusiais su Vokietijos istorijos, kultūros bei meno tyrinėjimais.

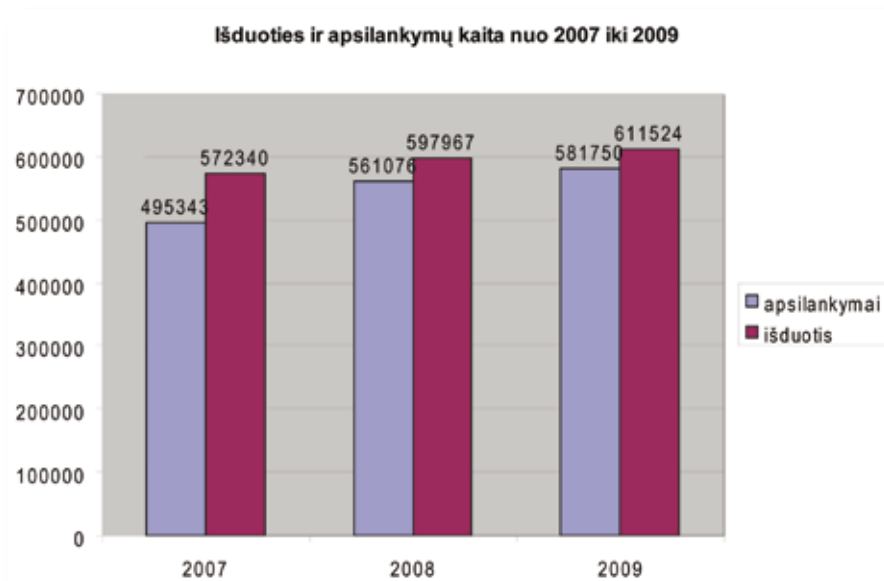
2009 metais Bendrojoje skaitykloje pradėtas formuoti aktyvios cirkuliacijos fondas. Per kelis mėnesius jame sukaupta daugiau kaip tūkstantis aktualiausių leidinių, kuriuos anksčiau skaitytojai turėdavo

VUB Informacijos išteklių formavimo skyrius

VUB Spaudinių saugojimo skyrius

Humanistikos informacijos centro vedėja L. Bražiūnienė su Goethe's instituto direktore I. Hubatsch ir programų koordinatorė I. Nostyte

užsakyti internetu ir laukti, kol knygos bus atneštos iš saugyklų. Toks pat fondas yra kaupiamas Abonemente, leidinių nereikia užsakinėti, nereikia laukti. Šitaip sukurti keli „greito aptarnavimo“ taškai, kai skubiai reikalinga knyga yra gaunama nedelsiant.

2009 metais buvo nuspręsta neaktualius ar didelio egzemplioriškumo leidinius ne paversti makulatūra, o siūlyti juos bibliotekos lankytojams. Gal knyga suras savo naują skaitytoją? Prie Bendrosios skaityklos buvo pastatyta lentyna, į kurią dedamos knygos. Ši idėja labai greitai sulaukė įvertinimo – lankytojai noriai renka knygas, vieta „prie lentynos“ tapo neformalia kavos pertraukėlės, bendravimo vieta.

Bibliotekos Informacijos išteklių formavimo skyriaus darbuotojai su UAB Humanitas atstovais

– book –
– library –
– reader –

SPEED. It is an important indicator proving how quickly the searched publication reaches the user. Information is changing; it loses relevance in unbelievable tempo therefore one of the tasks of the Library is to ensure that the road of a book from the bookshop to the reader or from the book storage to the reader could be at the maximum short, to guarantee the stability of the link. The greatest responsibility falls on the Department of Information Resources Management, as here is the whole road of the book „designed“: acquisition, creation of the entry in the electronic catalogue, systematisation and subject indexing, User Service Department and Book Storage Department, because they put the last marks, so that the publication could find its place on the shelves, and the reader could take his book. It greatly depends upon effective activities of these Departments, close cooperation, whether the link between the Library and the reader is close and qualitative.

31 December 2009 407 852 bibliographic entries were in Vilnius University Library electronic catalogue (VUB01). In 2009 the millionth copy was entered in the catalogue.

In 2009 the Library collection was added by 56 362 new publications.

In 2009 VU Library registered 29629 users; it was visited by 581750 visitors. 611 524 items were delivered.

VU Library was one of the first in Lithuania who withdraw the sanitary day – the day when readers were not served once a month. In 2009 the Library kept to the same agreement as in the previous year with VU Students' Representation concerning the Library open hours in the period of sessions. In the session period the General Reading Room prolongs working hours on Saturdays and works on Sundays.

In February 2009 the „Library of German Books“ was opened in the Humanistics Information Centre. It was donated by Goethe-Institute in Vilnius.

- veikla - įvertinimas -

2009 metais kelių VU bibliotekos darbuotojų veikla buvo ypač įvertinta. Bet ne padėkos žodžių gražumas ar medalių svoris yra svarbiausia. Pastebėjimas, įvertinimas – tai didžiulis stimulas ir **IKVĖ-PIMAS** kitiems – ieškoti, veikti, kurti; tai rimtas pagrindas bibliotekai didžiulotis savo žmonėmis.

Birželio 30 d. Vilniaus universiteto Šv. Jonų bažnyčioje vyko iškilminga Vilniaus universiteto studijų metų pabaigos šventė „Finis semestri“. Šventėje buvo pagerbti

nusipelnę įvairių mokslo sričių tyrinėtojai, doktorantai, parengę mokslinius darbus iki numatyto doktorantūros studijų termino, ilgamečiai universiteto darbuotojai. Taip pat Vilniaus universiteto 430 metų jubiliejaus proga buvo pagerbti universitetui nusipelnę darbuotojai. Šv. Jonų bažnyčioje vykusioje pagerbimo ceremonijoje nuskambėjo ir VU bibliotekos darbuotojos, Mokslinės informacijos duomenų centro vedėjos **dr. Žibutės Petrauskienės** vardas.

Spalio 22 d. Baltojoje salėje parengtos parodos Vilniaus universiteto rektoriui prof. Zigmui Žemaičiui atidarymo metu VU bibliotekos Rankraščių skyriaus vedėja **Nijolė Šulgienė** buvo apdovanota „Zigmo Žemaičio“ medaliu. Šis medalis, sukurtas 1984 m. minint profesoriaus 100-ąsias gimimo metines, teikiamas asmenims, nusipelnusiems Lietuvos švietimui, dvasinei ir nacionalinei kultūrai.

Gruodžio 22 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Baltojoje salėje vyko Kultūros ministerijos 2009 m. premijų teikimas. Šių metų laureatai – **Petras Vidas Račius**, Vilniaus universiteto bibliotekos Retų spaudinių skyriaus vyriausiasis bibliotekininkas, apdovanotas Martyno Mažvydo premija už nuopelnus Lietuvos valstybės kalbai, raštyjos istorijai ir knygos menui; **Jonas Daunoravičius** – Vilniaus universiteto bibliotekos Restauravimo skyriaus restauratorius knygrišys, apdovanotas premija už bibliotekininkystės, bibliografijos, knygotyros mokslinius tyrinėjimus bei praktinę veiklą.

Petras Vidas Račius beveik keturiasdešimt metų dirba Vilniaus universiteto bibliotekoje. Senujų kalbų mokėjimas bei ilgametė darbo patirtis su knyga leidžia jam aktyviai dalyvauti įvairiuose bibliotekinės veiklos procesuose – kultūros paveldo kaupime, aktualinime, sklaidoje, leidyboje, naujų metodikų taikyme bibliotekiniame darbe.

Kultūros paveldo išsaugojimas bei populiarinimas atsispindi organizuojant parodas mokslo ir kultūros istorijos klausimais. P. V. Račius savo konsultacijomis aktyviai prisideda prie parodų rengimo ne tik Vilniaus universiteto bibliotekoje, bet ir kitose Lietuvos kultūros bei moks-

VU rektorius B. Juodka apdovanoja VUB MODUS vedėją Ž. Petrauskiene

lo institucijose. Jis yra daugelio tų institucijų rengiamų parodų katalogų konsultantas ir vertėjas.

Nors P. V. Račiaus tiesioginis darbas susijęs su senųjų dokumentų aprašymu ir išsaugojimu, tačiau šis darbuotojas daug laiko skiria ir tų dokumentų publikavimui, kad įvairūs senieji istoriniai šaltiniai būtų lengviau prieinami ne tik Lietuvos mokslo istorijos tyrinėtojams bei studentams, bet ir užsienio mokslininkams. Biblioteka galėjo pasidžiaugti ne vienerius metus rengtais ir pastaraisiais metais pasirodžiusiais leidiniais: katalogu „Vilniaus universiteto bibliotekos paleotipai“; G. Naudė veikalo „Advis pour dresser une bibliothèque“ („Patarimai kuriančiam biblioteką“) vertimu į lietuvių kalbą; senųjų leidinių kolekcijų katalogu „Vilniaus universiteto bibliotekos aldai“ bei jau atiduotu į spaudą katalogu „Bibliotheca Sapientiana“ ir J. Lelewelio leidiniu „Dvejetas bibliografijos knygų“, prie kurių rengimo savo konsultacijomis prisidėjo ir P. V. Račius.

Jonas Daunoravičius yra vienas seniausių Lietuvoje dirbančių knygrišių restauratorių. Vilniaus universiteto bibliotekos Restauravimo skyriuje J. Daunoravičius dirba jau 41 metus, nuo pat šio skyriaus įkūrimo. Jis yra vienas iš restauravimo pradininkų Lietuvoje. Jo patirtis ir per ilgus darbo metus įgytos žinios yra labai vertingos visai Lietuvos restauratorių bendruomenei.

LR kultūros ministras R. Vilkaitis apdovanoja VUB Elektroninės informacijos skyriaus vedėją J. Niauraite

Iš jo mokėsi daugelis ne tik VU, bet ir kitų restauravimo dirbtuvių specialistai. Knygų įrišimų restauravimas reikalauja ne tik praktinių įgūdžių, tai – tyrinėjimas, reikalaujantis įsigilinti į knygos istoriją, knygos meną, technologiją. Kiekvienas restauruojamas dokumentas unikalus, todėl restauratoriui labai svarbi nuojauta, subtilus skonis, gebėjimas išlaikyti originalo ypatumus. J. Daunoravičiaus

restauruotos knygos – svarbus indėlis saugant Lietuvos kultūros paveldą.

2009 metais Vilniaus universiteto bibliotekos darbuotojai, Elektroninės informacijos skyriaus vedėjai **Julijai Niauraitei** suteiktas 2008 metų geriausios jaunosios bibliotekininkės vardas. Julija Niauraite Vilniaus universiteto bibliotekoje pradėjo dirbti 2007 metų birželį, VU Komunikacijos fakultete įgijusi komunikacijos ir informacijos mokslų bakalauro laipsnį. Pradėjo dirbti VU bibliotekos Vartotojų aptarnavimo skyriaus vyr. bibliografe, o pasikeitus bibliotekos struktūrai ji tapo Elektroninės informacijos skyriaus informacijos vadybininke. Šiose pareigose J. Niauraite pasirodė kaip iniciatyvi ir kompetentinga darbuotoja, todėl bibliotekos vadovybės siūlymu, 2008-ųjų pabaigoje pradėjo vadovauti VU bibliotekos Elektroninės informacijos skyriui.

J. Niauraite kompetencijos aprėptis plati, daugiausiai susijusi su naujomis technologijomis, elektroniniais ištekliais ir naujo tipo bibliotekų paslaugomis. Ypatingą vietą J. Niauraite darbe ir veikloje užima informacinio raštingumo idėjų propagavimas, jų plėtra, studentų ir bibliotekos darbuotojų mokymų organizavimas bei informacinis švietimas. J. Niauraite kolegų ir studentų vertinama kaip puiki lektorė. Ji parengė ir dėstė kursą projekte „Bibliotekos pažangai“; veda informacinio raštingumo kursus VU studentams, rengia susitikimus su VU dėstytojais, mokymus kolegoms bibliotekininkams. J. Niauraite yra aktyvi VU bibliotekos elektroninių paslaugų kūrėja ir sumanytoja, VU bibliotekos elektroninės bibliotekos idėjos įgyvendintoja.

LR kultūros ministerijos 2009 m. premijų laureatai J. Daunoravičius ir P. Račius

Direktorė I. Krivienė apdovanoja Medicinos fakulteto bibliotekos, kaip šauniausios VU fakulteto bibliotekos 2009 m., darbuotoją Liną Kocienę

J. Niauraitė aktyviai dalyvauja VU bibliotekos įvairių darbo grupių ir projektinėje veikloje. Pažymėtinas J. Niauraitės indėlis rengiant ir įgyvendinant bibliotekos projektus: „Atrask biblioteką iš naujo“, „Tebūnie naktis“, „Mokslinės informacijos detektyvas“.

Didelį dėmesį J. Niauraitė skiria savo profesiniam tobulėjimui. Žinias ir įgūdžius gilina dalyvaudama įvairiuose seminaruose, mokymuose, konferencijose Lietuvoje ir užsienyje, stažavosi Tampere universiteto bibliotekoje (Suomija).

2009 metais bibliotekoje pirmą kartą buvo surengti „Šauniasiųjų“ rinkimai. Visus metus Centrinėje ir fakultetų bibliotekose lankėsi „slapti klientai“, ste-

bėjo ir vertino aptarnavimo kokybę bei kultūrą. Nugalėtojai paskelbti tradicinėje bibliotekos Kalėdų šventėje.

VU Medicinos fakulteto biblioteka – Nominacijos „Šauniausia VU fakultetų biblioteka 2009“ nugalėtoja. Už aktyvią, kūrybišką ir novatorišką veiklą

Joana Bartkevičienė – Nominacijos „Studentų mylimiausia bibliotekininkė 2009“ nugalėtoja. Už malonų ir efektyvų vartotojų aptarnavimą

Daiva Mulvinaitė – Nominacijos „Mokslininkų mylimiausia bibliotekininkė 2009“ nugalėtoja. Už malonų ir efektyvų vartotojų aptarnavimą

Evelina Šarnienė – Nominacijos „Šauniausia bibliotekininkė 2009“ nugalėtoja. Už malonų ir efektyvų vartotojų aptarnavimą

Studentų mylimiausia bibliotekininkė 2009 – Joana Bartkevičienė (dešinėje)

– activities – – evaluation –

In 2009 the activities of several members of VU Library personnel was especially appreciated. Nevertheless not only the beauty of words of thanks or the weight of medals is most important. Consideration and acknowledgement may be the great incentive and **INSPIRATION** for others to search, to work, to create; it is a solid basis for the Library to be proud of its people.

On 30 June the end of the school year feast „Finis semestri“ took place at Vilnius University St. John's Church. In the feast meritorious researchers of different fields of science, doctorants, who prepared their scientific works prior to the study term, long lived University workers were honoured. On the occasion of 430th anniversary of Vilnius University workers worthy of attention were honoured. In the ceremony at St. John's Church among others there was also the name of VU Library officer, head of Science Information Data Centre **dr. Žibutė Petrauskienė**.

On 22 October during the opening of the exhibition in the White Hall dedicated to Vilnius University Rector Prof. Zigmas Žemaitis, the head of the Library Manuscript Department **Nijolė Šulgienė** was awarded the medal of the name of „Zigmas Žemaitis“. This medal was created in 1984 to commemorate 100 birth anniversary of the Professor and awarded to persons with extreme merit to Lithuanian education, to spiritual and national culture.

On 22 December the presentation of 2009 premiums of Ministry of Culture took place in the White Hall of the Ministry of Culture. The laureates of this year: **Petras Vidas Račius** – senior librarian of Vilnius University Library Rare Book Department was awarded the Martynas Mažvydas prize for merits to the language of Lithuanian state, history of writing and book art; **Jonas Daunoravičius** – restorer bookbinder of Vilnius University Library Restoration Department was awarded the prize for scientific research in librarianship, bibliography, book science and practical activities.

In 2009 the Library officer, head of the Electronic Information Department **Julija Niauraitė** was awarded the name of the best young librarian of 2008.

Vilniaus universiteto bibliotekos 2009 metų parodų sąrašas

Parodų organizavimo ir muziejinių rinkinių skyriaus parengtos parodos:

1. Mokslininkui, pedagogui, visuomenės veikėjui Juozui Balaivui – 100 (su Rankraščių skyriumi).
2. Filologui, vertėjui Benediktui Kazlauskui – 100.
3. Filosofui Eugenijui Meškauskui – 100.
4. Vilniaus universiteto leidyklos 2008 metų knygos.
5. Mažosios Lietuvos spausdintinis paveldas: iš asmeninio profesoriaus Domo Kauno rinkinio.
6. Žurnalistikai Vilniaus universitete – 60 (su Žurnalistikos institutu).
7. Apie žmones, knygas ir laiką. Doc. Žiedūnės Zaveckienės jubiliejaus proga.
8. Audronės Leipuvienės fotografijų paroda „Mano Vilnius“.
9. Atkurtajai Lietuvių kalbos draugijai – 20.
10. Naujas portugalų kalbos tekstualumas / Novas textualidades (su Portugalijos ambasada Vilniuje)
11. Vilniaus universitetas – Tarptautinės Lazerinės medicinos ir chirurgijos akademijos veikloje.
12. „žmogus prie žmogaus/ akmuo prie akmens/ Vilnius“ (J. Marcinkevičius).
13. Isaiah Berlinas ir jo laikų Ryga / Isaiah Berlin and the Riga of his time (su Latvijos nacionaline biblioteka ir Latvijos Respublikos ambasada Vilniuje).
14. Bibliotekininkystės ir informacijos studijos Vilniaus universitete.

Grafikos kabineto parengtos parodos:

15. Vytauto Jurskūno (vyr.) iliustracijos Teofilio Tilvyčio poemai „Artojėliai“, 1965. Medžio raizginiai. Iš Grafikos kabineto rinkinių.

Adomo Mickevičiaus muziejaus parengtos parodos:

16. Mickevičiaus vaikystės kraštas vakar ir šiandien.
17. Portretai. Žmonės – antrininkai.
18. Nepriklausomos Lietuvos (1918–1940) dainos.
19. Natų paroda. Stanislovo Moniuškos 190-osios metinės.
20. 2009-ieji – Julijaus Slovackio jubiliejiniai metai.
21. Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazijos mokytojos Jelenos Garliauskienės fotografijų paroda „Ties Nemenčia“.
22. „Niekuomet su tavim išsiskirt negaliu!“. Nuotraukose įamžintos svarbios poeto A. Mickevičiaus vaikystės ir jaunystės vietos.
23. Adomo Mickevičiaus paminklų istorija Lietuvoje.
24. Lietuvos tautodailininkų sąjungos narės Laimutės Širvydienės akvarelė ir grafika.

Mokslo muziejaus parengtos parodos:

25. Lietuvos valdovų autografai. Iš Vilniaus universiteto bibliotekos Mokslo muziejaus fondų. Paroda skirta Lietuvos vardo tūkstantmečiui paminėti.
26. Vilniaus universiteto svečių atminimo dovanos. Iš Vilniaus universiteto bibliotekos Mokslo muziejaus fondų. Paroda skirta Vilniaus universiteto 430 metų jubiliejui.
27. Medicinos mokslai Vilniaus universitete 1773–1803–1832.

Rankraščių skyriaus parengtos parodos:

28. Jurgis Tornau (1919–2005).
29. Zigmas Žemaitis (1884–1969).

Retų spaudinių skyriaus parengtos parodos:

30. Mažvydo „Katekizmas“. Vilniaus universiteto 430 metų jubiliejui.
31. ...Hinc itur ad astra. Iš čia kylama į žvaigždes!
32. Ispanijos karaliaus Chuano Karlo I (Juan Carlos I) ir karalienės Sofijos vizito Vilniaus universitete proga (gegužės 7 d.).
33. Danielius Kleinas ir jo epocha.
34. Italijos užsienio reikalų ministro Franco Frattini vizito Vilniaus universitete proga (rugsėjo 7 d.).
35. Kaliningrado srities gubernatorius Georgijaus Booso vizito Vilniaus universitete proga (spalio 5 d.).
36. Šiaurės Europos šalys tarp karo ir taikos.
37. „Frustra vivit, qui nemini prodest“. Kazimierui Leonui Sapiegai – 400.
38. Belgijos užsienio reikalų ministro Yves Leterme vizito Vilniaus universitete proga (spalio 12 d.).
39. ESRI Inc. prezidento Jacko Dangermondo vizito Vilniaus universitete proga (spalio 15 d.).

Humanistikos informacijos centro parengtos parodos:

40. Vokietija: apie / Germany: about. Iš „Vokiškų leidinių bibliotekos fondo“.
41. Gražiausios vokiškos knygos 2008 / Die schönsten deutschen Bücher 2008.

Komunikacijos informacijos centro parengtos parodos:

42. „Goethe manyje: mano siela, mano protas, mano širdis kelyje į rojų“. Pietų Korėjos ir Suomijos menininkės Hee Sook Lee-Niinioja instaliacijos meno paroda.

Parengė Snieguolė Misiūnienė

Vilniaus universiteto bibliotekos

Knygos

1. Bibliotekininkystės ir informacijos studijų vadovas / [ats. redaktorė ir sudarytoja **Audronė Glosienė**; autoriai: Zenona Atkočiūnienė, **Audronė Glosienė**, Erika Janiūnienė, Osvaldas Janonis, Rasa Januševičienė, **Irena Krivienė**, Kristina Lymantaitė, Elena Macėvičiūtė, Dovilė Marčinskaitė, Zinaida Manžuch, Vita Mozūraitė, Arvydas Pacevičius, **Žibutė Petrauskienė**, Ramunė Petuchovaitė, **Marija Prokopčik**, Janina Pupelienė, Jurgita Rudžionienė, Ugnė Rutkauskienė, Julija Zinkevičienė]. – Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2009. – 700 p. – ISBN 978-9955-33-496-5.

2. Vaclovo Biržiškos skaitymai : bibliotekininkystė ir informacijos mokslai: praktinė veikla, studijos ir moksliniai tyrimai : XX nacionalinė konferencija : konferencija yra skirta Vilniaus universiteto 430 metų sukakčiai, bibliotekininkystės studijų Vilniaus universitete 60 metų sukakčiai, Vaclovo Biržiškos gimimo 125 metų sukakčiai / Vilniaus universitetas. Komunikacijos fakultetas. Bibliotekininkystės ir informacijos mokslų institutas, **Vilniaus universiteto biblioteka**. – Vilnius, 2009. – 51 p. – ISBN 978-9955-33-505-4.

3. Lietuva senuosiuose istorijos šaltiniuose = Lithuania in ancient historical sources: Lietuvos tūkstantmečio programos parodos katalogas, Taikomosios dailės muziejus, Vilnius, 2009 m. liepos 5–spalio 4 d./ Lietuvos archyvų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos mokslų akademijos biblioteka, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, **Vilniaus universiteto biblioteka**, Lietuvos dailės muziejus, Nacionalinis muziejus. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai; [sudarytojai Alfonsas Tamulynas, Birutė Verbiejūtė; į anglų kalbą vertė **Ramūnas Kondratas**; tekstų autoriai: Rima Cicėnienė, Viktoras Domarkas, Liudas Glemža, Zigmantas Kiaupa, Rimvydas Petrauskas, Idalia Rusnaczyk, Ramunė Šmigelskytė-Stukienė, Alfonsas Tamulynas]. – Vilnius : Nacionalinis muziejus. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, Lietuvos archyvų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, 2009. – 291 p. : iliustr., faks., žml. – Gretut. tekstas liet., angl. – Bibliogr.: p. 284–289. – ISBN 978-609-95074-4-6.

4. Proišhofas, Jonas Antanas. Akade-

mijos laurais žydintis Jogailos ir Batoro Vilniaus universitetas / Jonas Antanas Proišhofas; [iš lotynų kalbos vertė **Evaldas Grigonis**; redaktorė Irena Daugirdaitė; knygos dailininkė Elona Marija Ložytė; fotografas ir maketuotojas Rokas Gelažius; **Vilniaus universiteto biblioteka**]. – Vilnius : Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2009. – 164 p. – Asmenvardžių r-klė: p. 158–164. – (Fontes historiae Universitatis Vilnensis / red. kolegija: Jonas Boruta, Alfredas Bumblauskas, **Irena Krivienė**, Mečislovas Jučas, Benediktas Juodka, Domas Kaunas, Romanas Plečkaitis, Vygintas Bronius Pšibilskis (pirmininkas), Eugenija Ulčinaitė). – ISBN 978-609-425-000-2.

5. Šalna, Rimantas. Adomas Mickevičius ir moterys = Adam Mickiewicz a kobiety / **Rimantas Šalna**, Voicechas Piotrowičius. – Vilnius : Petro ofsetas, 2009. – 124 p. : iliustr., portr. – Gretut. tekstas liet., lenk. – Bibliogr.: p. 123–124. – ISBN 978-609-420-011-3.

6. Vavelis Vilniuje : nuo Jogailaičių iki Abiejų Tautų Respublikos pabaigos : Lietuvos tūkstantmečio programos parodos katalogas, Taikomosios dailės muziejus, Vilnius, 2009 m. liepos 5–spalio 4 d. / Vavelio karališkoji pilis – Valstybiniai meno rinkiniai, Lietuvos dailės muziejus, Nacionalinis muziejus. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai; [sudarytojai Jerzy T. Petrus, Kazimierz Kuczman, Vydas Dolinskas, Marijus Uzorka; vertėjai į lietuvių kalbą Irena Aleksaitė, Vydas Dolinskas, vertėja į lenkų kalbą Beata Piasecka, vertėjai į anglų kalbą Irena French, David French, **Ramūnas Kondratas**; tekstų autoriai: Romualdas Budrys, Krzysztof J. Czyżewski, Vydas Dolinskas, Marcin Fabiański, Dorota Gabrys, Kazimierz Kuczman, Beata Kwiatkowska-Kopka, Stanisława Link-Lenczowska, Dariusz Nowacki, Magdalena Ozga, Anna Petrus, Jerzy T. Petrus, Anna Piskorz, Magdalena Piwocka, Idalia Rusnaczyk]. – Vilnius : Nacionalinis muziejus. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, 2009. – 127, [1] p. : iliustr., portr. – Bibliogr.: p. 120–126. – ISBN 978-609-95074-1-5.

7. Vilniaus universiteto biblioteka, 2008 = Vilnius University Library, 2008 : laisvė kuriantiems, nes biblioteka įkvepia / Vilniaus universitetas; [sudarė: **Grażina Balandytė, Vincas Grigas, Indrė**

Jankevičiūtė, Valentina Karpova, Elona Malaiškienė, Julija Niauraitė, Jeleną Saikovič, Eloną Varnauskienė; redaktinė kolegija: **Irena Krivienė, Marija Prokopčik**; teksto redaktorė **Nijolė Ginotienė**; į anglų kalbą vertė **Grażina Cijūnelytė**. – Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2009. – 36 p. : iliustr. – Dalis teksto angl.

Straipsniai

8. Dzisevič, Alicija. Czy znam historię Litwy : [testas vaikams apie Lietuvos istoriją] / **Alicja Dzisiejwicz** // Tygodnik Wileńszczyzny. – ISSN 1648-5319. – 2009, 24/30 wrzes., p. 17.

9. Audronė Glosienė (1958 10 04–2009 01 26) : in memoriam / **Vilniaus universiteto bibliotekos kolektyvas**. – Portr. // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2009, nr. 2, p. 38.

10. Gričius, Vytautas. Lenkijos karalių 23 medalių komplektas / **Vytautas Gričius**. – Portr., iliustr. // Spectrum. – ISSN 1822-0347. – 2009, nr. 2, p. 30–31. – Taip pat kreipties būdas: World Wide Web. URL: http://www.vu.lt/site_files/Spectrum/Spectrum_11.pdf.

11. Grigas, Vincas. Tapk Vilniaus universiteto bibliotekos draugu: fondoieška, kaip bibliotekos marketingo dalis / **Vincas Grigas** // Vaclovo Biržiškos skaitymai : bibliotekininkystė ir informacijos mokslai: praktinė veikla, studijos ir moksliniai tyrimai : XX nacionalinė konferencija : konferencija yra skirta Vilniaus universiteto 430 metų sukakčiai, bibliotekininkystės studijų Vilniaus universitete 60 metų sukakčiai, Vaclovo Biržiškos gimimo 125 metų sukakčiai. – Vilnius, 2009. – ISBN 978-9955-33-505-4. – P. 14–15. – Taip pat kreipties būdas: World Wide Web. URL: <http://www.bukbibliotekininku.blogspot.com>.

12. Jankevičiūtė, Indrė. Tarptautinis mokslinis seminaras [Vilniaus universiteto bibliotekoje] / **Indrė Jankevičiūtė**. – Iliustr. // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2009, nr. 10, p. 31. – Taip pat kreipties būdas: World Wide Web. URL: <http://bukbibliotekininku.blogspot.com/>. – Žiūrėta 2009, lapkričio 18.

13. Juodienė, Dalia. Bibliotekos paslaugos / **Dalia Juodienė** // Informacija ir

darbuotojų publikacijos, vertimai

biblioteka. – ISSN 1392-6993. – 2009, nr. 1, p. 6–7.

14. Karvelytė, Vilma. Atvira prieiga – nauja bibliotekininkų veiklos kryptis [Elektroninis išteklis] : 2009.10.14 / **Vilma Karvelytė** // Rock&roll bibliotekininkas. – [Vilnius], 2009. – Kreipties būdas: World Wide Web. URL: <http://bukbibliotekininku.blogspot.com/>. – Žiūrėta 2009, lapkričio 18.

15. Karvelytė, Vilma. Atvira prieiga prie mokslinės informacijos: Europos komisijos veikla ir finansuojami projektai / **Vilma Karvelytė**. – Santr. angl., liet. // Innovation and creativity in e-learning [Elektroninis išteklis] : conference proceedings, 20th November, 2009, Kaunas. – Kaunas, 2009. – 1 elektron. opt. diskas (CD-ROM).

16. Karvelytė, Vilma. Vilmos Karvelytės stažuotė Jeilio universiteto bibliotekoje [Elektroninis išteklis] : 2009.07.09 / **Vilma Karvelytė**. – Iliustr., portr. // Rock&roll bibliotekininkas. – [Vilnius], 2009. – Kreipties būdas: World Wide Web. URL: <http://bukbibliotekininku.blogspot.com/>. – Žiūrėta 2009, lapkričio 18.

17. Ar išliks Lietuvos mokslų akademijos biblioteka? : [diskusija / Juozas Marcinkevičius, **Irena Krivienė**, Paulius Subačius, Vladas Vaicekaskas ; kalbino] Ramunė Vaičiulytė. – Iliustr. // Respublika. – ISSN 1392-5873. – 2009, rugs. 10, priedas „Žalgiris“, p. [2, 3].

18. Klein, Manfred. Martynas Jankus ir Vokietijos reichas / Manfred Klein ; iš vokiečių kalbos vertė **Irena Krivienė**. – Santr. angl. – Nuorodos: 56 pavad. // Knygotyra. – ISSN 0204-2061. – T. 52 (2009), p. 38–58.

19. Krivienė, Irena. Netekome mecenato ir bičiulio [Vaclovo Dargužo (1920 01 06–2009 10 22)] / **Irena Krivienė, Nijolė Šulgienė**. – Portr. // Mokslo Lietuva. – ISSN 1392-7191. – 2009, lapkr. 5, p. 7.

20. Krivienė, Irena. VU Garbės daktaras Vaclovas Dargužas [1920.01.06–2009.10.22 : nekrologas] / **Irena Krivienė**. – Portr. // Universitas Vilnensis. – 2009, spalio (nr. 5), p. 3.

21. Kuprienė, Jūratė. Bibliotekų va-

dyba ir skaitmeninimas : skaitmeninės informacijos išsaugojimas: specialistų kvalifikacijos tobulinimas. Projektas DigitalPreservationEurope atvejis / **Jūratė Kuprienė, Marija Prokopčik** // Informacijos mokslai. – ISSN 1392-0561. – T. 44 (2008), p. 78–87.

22. Kuprienė, Jūratė. Open access to scientific publications: the situation in Lithuania / **Jūratė Kuprienė, Žibutė Petrauskienė**. – Angl. – Santr. liet. // ScieCom info. – ISSN 1652-3202. – 2009, vol. 5, no 2, p. [1–4].

23. Liepaitė, Inga. Sovietinio Lietuvos laikotarpio bibliotekų istorijos tyrimų šaltiniai Vilniaus universiteto bibliotekos rankraščių skyriuje / **Inga Liepaitė** // Vaclovo Biržiškos skaitymai : bibliotekininkystė ir informacijos mokslai: praktinė veikla, studijos ir moksliniai tyrimai : XX nacionalinė konferencija : konferencija yra skirta Vilniaus universiteto 430 metų sukakčiai, bibliotekininkystės studijų Vilniaus universitete 60 metų sukakčiai, Vaclovo Biržiškos gimimo 125 metų sukakčiai. – Vilnius, 2009. – ISBN 978-9955-33-505-4. – P. 12–13.

24. Maciulevičius, Arvydas. Pirmoji Vilniaus universiteto istorija / **Arvydas Maciulevičius**. – Faks. – Rec. kn. : Akademijos laurais žy dintis Jogailos ir Batoro Vilniaus universitetas / Jonas Antanas Proišhofas. Vilnius, 2009 // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2009, nr. 12, p. 16–17.

25. Malaiškienė, Elona. Digital collections of the Vilnius University Library / **Elona Malaiškienė** // ENRICH Final Conference Proceedings. – Madrid, 2009. – P. 91–92.

26. Matijošienė, Audronė. XIX amžiaus lietuviškųjų periodinių leidinių publikacijos: „Lietuvos bibliografijos“ C serijos leidinių apžvalga / **Audronė Matijošienė**. – Lent. – Santr. angl. // Bibliografija, 2007. – ISSN 1392-1991. – 2009, p. 74–81.

27. Matijošienė, Audronė. Leidinyje apie bibliografijos mokslo raidą / **Audronė Matijošienė**. – Rec. kn. : Lietuvos ir išeivijos bibliografijos chronologija: (iki 1990 m.) / Osvaldas Janonis. Vilnius, 2007 // Knygotyra. – ISSN 0204-2061. – T. 52 (2009), p. 269–272.

28. Matijošienė, Audronė. Nauja profesoriaus Domo Kauno knyga / **Audronė Matijošienė**. – Rec. kn.: Knygos kultūra ir kūrėjas / Domas Kaunas. Vilnius, 2009 // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2009, nr. 4, p. 12–13.

29. Misiūnienė, Snieguolė. Isajos Berolino šimtmečiui / **Snieguolė Misiūnienė**. – Iliustr. // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2009, nr. 12, p. 22–23.

30. Misiūnienė, Snieguolė. Juozo Bulavo šimtmečiui / **Snieguolė Misiūnienė**. – Portr. // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2009, nr. 2, p. 32–33.

31. Misiūnienė, Snieguolė. Latvijos nacionalinės bibliotekos ir Latvijos Soroso fondo paroda išskeliavo į Talino nacionalinę biblioteką / **Snieguolė Misiūnienė** // Universitas Vilnensis. – 2009, gruod. 1. – Kreipties būdas: World Wide Web. URL: <http://www.vilnensis.vu.lt/kultura/41-kultura/1253-latvijos-nacionalines-bibliotekos-ir-latvijos-soroso-fondo-paroda-iskeliavo-i-talino-nacionaline-biblioteka>.

32. Misiūnienė, Snieguolė. Paminėtas buvusio VU rektoriaus Juozo Bulavo šimtmetis / **Snieguolė Misiūnienė**. – Iliustr. // Universitas Vilnensis. – 2009, vasaris (nr. 1), p. 13. – Taip pat kreipties būdas: World Wide Web. URL: <http://www.vilnensis.vu.lt/istorija/42-istorija/621-paminetas-buvusio-vu-rektoriaus-juozo-bulavo-simtmetis>.

33. Misiūnienė, Snieguolė. Portugalijos šventė Vilniaus universiteto bibliotekoje / **Snieguolė Misiūnienė**. – Iliustr. // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2009, nr. 6, p. 29. – Taip pat kreipties būdas: World Wide Web. URL: <http://www.vilnensis.vu.lt/kultura/41-kultura/915-portugalijos-svente-vilniaus-universiteto-bibliotekoje>.

34. Misiūnienė, Snieguolė. Profesorius Domas Kaunas pristato asmeninės bibliotekos vertybes / **Snieguolė Misiūnienė** // Universitas Vilnensis. – 2009, bal. 22. – Kreipties būdas: World Wide Web. URL: <http://www.vilnensis.vu.lt/kultura/41-kultura/818-profesorius-domas-kaunas-pristato-asmenines-bibliotekos-vertybes>.

35. Misiūnienė, Snieguolė. Vilniaus universiteto bibliotekos 2008 metų parodos / parengė **Snieguolė Misiūnienė**. – Iliustr. // Vilniaus universiteto biblioteka, 2008 = Vilnius University Library, 2008 : laisvė kuriantiems, nes biblioteka įkvepia. – Vilnius, 2009. – P. 33.

36. Misiūnienė, Snieguolė. VU bibliotekoje – Latvijos nacionalinės bibliotekos ir Latvijos Soroso fondo paroda / **Snieguolė Misiūnienė** // Universitas Vilnensis. – 2009, lapkr. 4. – Kreipties būdas: World Wide Web. URL: <http://www.vilnensis.vu.lt/kultura/41-kultura/1181-vu-bibliotekojelatvijos-nacionalines-bibliotekos-ir-latvijos-soroso-fondo-paroda->.

37. Niauraitė, Julija. Biblioteka informacijos technologijų apsuptyje: teorija ir praktika / **Julija Niauraitė, Indrė Zalieskienė** // Vaclovo Biržiškos skaitymai : bibliotekininkystė ir informacijos mokslai: praktinė veikla, studijos ir moksliniai tyrimai : XX nacionalinė konferencija : konferencija yra skirta Vilniaus universiteto 430 metų sukakčiai, bibliotekininkystės studijų Vilniaus universitete 60 metų sukakčiai, Vaclovo Biržiškos gimimo 125 metų sukakčiai. – Vilnius, 2009. – ISBN 978-9955-33-505-4. – P. 15–16.

38. Niauraitė, Julija. Susimąsčiau ir pabandžiau įsivaizduoti save teisininke, bankininke...: interviu su **Julija Niauraitė** [Elektroninis išteklis] : 2009.07.10. – Portr. // Rock&roll bibliotekininkas. – [Vilnius], 2009. – Kreipties būdas: World Wide Web. URL: <http://bukbibliotekininku.blogspot.com/>. – Žiūrėta 2009, lapkričio 18.

39. Petraitytė, Simona. Ar Lietuvos universitetų bibliotekininkai patenkinti savo darbu? / **Simona Petraitytė**. – Diagr. – Bibliogr.: 5 pavad. // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2009, nr. 9, p. 9–12.

40. Petrauskienė, Žibutė. Management of electronic resources at Lithuanian academic libraries / **Žibutė Petrauskienė**. – Angl. // International librarian international 08: collected presentations, 16–17 October, 2008, London. – Medford, 2008. – ISBN 9781573873642. – P.72–78.

41. Petrauskienė, Žibutė. Po Olandijos bibliotekas pasižvalgys [Elektroninis išteklis] : 2009. 09. 03 / **Žibutė Petrauskienė**. – Iliustr. // Rock&roll bibliotekininkas. – [Vilnius], 2009. – Kreipties būdas: World Wide Web. URL: <http://bukbibliotekininku.blogspot.com/>. – Žiūrėta 2009, lapkričio 18.

42. Petrauskienė, Žibutė. [Recenzija] / **Žibutė Petrauskienė**. – Angl. – Rec. kn.: Assessing reference and user services

in a digital age / edited by Eric Novotny. New York: The Haworth information press, 2006 // Journal of documentation. – ISSN 0022-0418. – Vol. 64, no. 4 (2008), p. 632–634.

43. Petrauskienė, Žibutė. Tilburgo universiteto vasaros mokykla Digital Libraries à la Carte [Elektroninis išteklis] : 2009.09.28 / **Žibutė Petrauskienė** // Rock&roll bibliotekininkas. – [Vilnius], 2009. – Kreipties būdas: World Wide Web. URL: <http://bukbibliotekininku.blogspot.com/>. – Žiūrėta 2009, lapkričio 18.

44. Račius, Vidas. Martynas Mažvydas. Katekizmas / **V. R. [Vidas Račius]**. – Faks. – Gretut. tekstas liet., angl. // Lietuva senuosiuose istorijos šaltiniuose = Lithuania in ancient historical sources : Lietuvos tūkstantmečio programos parodos katalogas, Taikomosios dailės muziejus, Vilnius, 2009 m. liepos 5–spalio 4 d. – Vilnius, 2009. – ISBN 978-609-95074-4-6. – P. 101.

45. Manžuch, Zinaida. Rock&Roll, arba kūrybingas požiūris į bibliotekininko profesiją, studijas ir darbą / Zinaida Manžuch, **Jelena Saikovič**, Jurgita Kunigiškytė. // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2009, nr. 7/8, p. 12–14.

46. Saikovič, Jelena. Patirties paieškos Vokietijos širdyje... [Elektroninis išteklis] : 2009.10.02 / **Jelena, Saikovič** // Rock&roll bibliotekininkas. – [Vilnius], 2009. – Kreipties būdas: World Wide Web. URL: <http://bukbibliotekininku.blogspot.com/>. – Žiūrėta 2009, lapkričio 18.

47. Šalna, Rimantas. A. Mickevičiaus paminklų kūrimo Lietuvoje istorija / **Rimantas Šalna** // Literatūra ir menas. – ISSN 0233-3260. – 2009, vas. 6, p. 23.

48. Šalna, Rimantas. Adomo Mickevičiaus muziejus: praeitis ir dabartis / **Rimantas Šalna**; kalbino Nijolė Bulotaitė. – Iliustr. // Universitas Vilnensis. – 2009, spalio (nr. 5), p. 9.

49. Šalna, Rimantas. Adomo Mickevičiaus „Lenkų tautos raštai ir lenkų piligrimų raštai“ lietuvių kalba / **Rimantas Šalna**. – Iliustr. // Literatūra ir menas. – ISSN 0233-3260. – 2009, kovo 20, p. 5.

50. Šalna, Rimantas. Julijuszas Słowackis ir Lietuva / **Rimantas Šalna** // Literatūra ir menas. – ISSN 0233-3260. – 2009, gruod. 4, p. 23.

51. Šulgienė, Nijolė. Gabrielės Petkevičaitės-Bitės rankraštinių palikimas Vilniaus universiteto bibliotekos Rankraščių

skyriuje / **Nijolė Šulgienė** // Gabrielės Petkevičaitės-Bitės rankraštinių palikimas Lietuvos kultūros paveldo saugyklose : konferencijos medžiaga, 2009 03 26. – Panevėžys, 2009. – ISBN 978-9955-659-37-2. – P. 24–43.

52. Šulgienė, Nijolė. J. Greimo archyvas papildytas asmeninio susirašinėjimo laiškais / **Nijolė Šulgienė**. – Faks. // Universitas Vilnensis. – 2009, rugsėjis (nr. 4), p. 6.

53. Šulgienė, Nijolė. Jurgis Tornau (1919–2005) [Elektroninis išteklis] / **Nijolė Šulgienė**. – Portr. // Vilniaus universiteto biblioteka, 2008–2010. – Kreipties būdas: World Wide Web. URL: <http://www.mb.vu.lt/1000&action=next>. – Žiūrėta 2010, balandžio 7.

54. Šulgienė, Nijolė. Jurgis Tornau Vilniaus universiteto bibliotekoje / **Nijolė Šulgienė, Snieguolė Misiūnienė**. – Portr., iliustr. // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2009, nr. 9, p. 22–24.

55. Šulgienė, Nijolė. Kai kurie rankraštinų dokumentų komplektavimo aspektai Vilniaus universiteto bibliotekoje / **Nijolė Šulgienė**. – Santr. angl. // Lietuvos Mokslo Akademijos biblioteka : 2005–2006. – Vilnius, 2009. – ISBN 1648-9772. – P. 139–144.

56. Šulgienė, Nijolė. Prisimintas ir pagerbtas Jurgis Tornau / **Nijolė Šulgienė**. – Iliustr. // Universitas Vilnensis. – 2009, rugsėjis (nr. 4), p. 6.

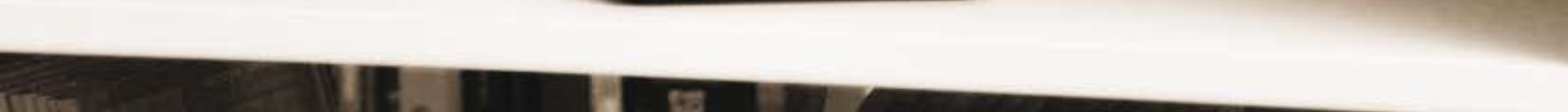
57. Vytautas Steponas Tavoras, 1930 12 11–2009 07 28 : in memoriam / [Vilniaus universiteto bibliotekos] bendradarbiai. – Portr. // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2009, nr. 9, p. 37.

58. Vincloviene, Loreta. Zigmaz Žemaitis (1884–1969) / **Loreta Vincloviene**. – Iliustr. // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2009, nr. 12, p. 23–24.

59. Zalieskienė, Indrė. Nežinau kaip? – VU bibliotekos Informacinio raštingumo interneto svetainė : 2009.12.01 / parengė **Indrė Zalieskienė** // Rock&roll bibliotekininkas. – [Vilnius], 2009. – Kreipties būdas: World Wide Web. URL: bukbibliotekininku.blogspot.com. – Žiūrėta 2009, gruodžio 18.

60. Zvėgienė, Jūratė. VU bibliotekos darbuotojų publikacijos, vertimai (2008 m.) / **Jūratė Zvėgienė** // Vilniaus universiteto biblioteka, 2008 = Vilnius University Library, 2008 : laisvė kuriantiems, nes biblioteka įkvepia. – Vilnius, 2009. – P. 34–35.

Parengė Jūratė Zvėgienė

AUDRONĖ GLOSINĖ (1958–2009)

2009 m. sausio 26 d. po sunkios ligos mirė Vilniaus universiteto bibliotekos generalinė direktorė, profesorė Audronė Glosienė.

2008 m. profesorės jubiliejui rengtas leidinys vadinosi ...darbai ir datos. Su daugtaškiu ir viltimi, kad dar bus tų darbų.

Bet buvo lemta įrašyti tik datą. Paskutinę.

Visos kitos datos – lyg jau baigtos knygos puslapiai:

Audronė Glosienė gimė 1958 m. spalio 4 d. Raseinių rajono Ariogalos mieste. 1975–1980 mokėsi Vilniaus universitete ir įgijo bibliotekininkės ir bibliografinės kvalifikaciją. 1980–1985 dirbo VU informacijos problemų mokslinio tyrimo laboratorijoje. 1985–1991 – studijos bibliotekininkystės ir bibliografijos aspiranturoje. 1993 – įgytas socialinių mokslų daktaro laipsnis, apgynus disertaciją „Knygų leidyba ir platinimas Lietuvoje 1918–1940 metais“. 1994–1998 – VU Komunikacijos fakulteto prodekanė ir dėstytoja. 1993–2006 – VU Komunikacijos fakulteto Bibliotekininkystės ir informacijos mokslų instituto vedėja ir direktorė. Nuo 2006 metų – VU bibliotekos generalinė direktorė.

2003 – skirta LR Kultūros ministerijos premija už bibliotekininkystės, bibliografijos ir knygotyros mokslinius tyrinėjimus bei praktinę veiklą bibliotekose.

2006 – skirta VU rektoriaus mokslo premija socialinių mokslų srityje.

2008 – apdovanota LR Švietimo ir mokslo ministerijos Aukštojo mokslo vadovėlių rengėjų konkurso pirmąja premija už vadovėlį „Knygotyra“.

2008 – LR Kultūros ministro įsakymu suteiktas 2007 metų geriausio bibliotekos vadovo vardas.

Chronologinėje aprėžtyje neįmanoma išvardyti visų Audronės nuveiktų darbų: socialinių mokslų daktarė, profesorė, ilgametė VU Bibliotekininkystės ir informacijos mokslų instituto direktorė, VU bibliotekos generalinė direktorė, daugelio tarptautinių projektų vadovė ir dalyvė, knygų ir straipsnių autorė, naujojo

Mokslinės komunikacijos ir informacijos centro sumanytoja. Visa tai yra kelias – nuoseklus ėjimas aukštyn, kaskart keliant sau vis naują, sudėtingesnį, ambicingesnį tikslą.

Erudicija, pagavumas, interpretavimas, noras sužinoti, pamatyti, išmokti – nuostabiausi Audronės bruožai. Su neįtikėtina aistra kalbėdama apie Knygą ir Biblioteką, kaip ypatingą erdvę, galinčią virsti gyvenimo keliu ir įkvėpimu, Audronė visų atmintyje liks įkvėpėja – vaduotis iš stereotipų, kurti, keisti savo pasaulį, mąstyti ir veikti kūrybiškai.

Datos tėra skaičiai, neįvardijantys gyvenimo. Fotografijos išsaugo nebylius pavidalus. Parašytuose tekstuose – jausmo ir minties judėjimo punktyras. Bet esi tiek, kiek esi kituose. Jų atminty, žodžiuose ir tyloje. Ir liūdesy. Tai tave amžinai išsaugos...

VYTAUTAS STEPONAS TAVORAS (1930–2009)

Liepos 28 d. netikėtai mirė ilgametis bibliotekos darbuotojas Vytautas Tavoras.

Gimė Vytautas Tavoras 1930 m. gruodžio 11 d. Obelių rajono Pakriauinių kaime daugiavaikėje šeimoje. Baigęs Rokiškio I vidurinę mokyklą, įstojo į Vilniaus universitetą studijuoti bibliotekininkystės. 1956 m. baigęs studijas universitete, Vytautas vienerius metus buvo Bibliotekininkystės katedros laborantas. 1957 m. pradėjo dirbti Vilniaus universiteto bibliotekoje. Nuo tada, jo paties žodžiais tariant, „biblioteka tapo mano antraisiais namais“ daugiau nei penkiasdešimčiai metų. Jaukas, trykštantis energija ir mėgstantis bendrauti Vytautas greitai įsiliejo į bibliotekos ir universiteto bendruomenę, ėmė gyventi jos rūpesčiais ir džiaugsmais. Bibliotekoje ėjo įvairias pareigas. 1957–1970 m. buvo Skaityklų skyriaus vedėjas, 1971–1979 m. – Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėjas, 1979–1991 m. – Informacijos skyriaus informacijos sektoriaus vedėjas. Sulaukęs senjoro amžiaus, Vytautas bibliotekos nepaliko, dirbo įvairiuose skyriuose redaktoriumi, bibliotekininku. Iki paskutinės savo gyvenimo dienos. Vytautas Tavoras dalyvavo ieškant ir grąžinant (1957–1958) iš SSRS bibliotekų Vilniaus universiteto išvežtuosius knygų fondus. Rengė ir redagavo „Ekspresinfor-

maciją“, informacinį biuletinį apie aukštųjų mokyklų bibliotekų gautus spaudinius. Paskelbė straipsnių apie informacinį darbą „Tarybiname studente“, „Naujosiose knygose“ ir kt. Dėstė Vilniaus kultūros mokyklos ir universiteto studentams bibliotekininkystės ir bibliografijos pagrindus, vadovavo studentų bibliotekininkų praktikai. Buvo ekskursijų po Vilniaus universiteto rūmus ir biblioteką vadovas bei nuoširdus patarėjas. Vytautas mėgo visuomeninį darbą, buvo veiklus profsąjungos narys ir pirmininkas, aktyviai dalyvavo saviveikloje. Dar studentas būdamas, pradėjo dainuoti universiteto ansamblyje, vėliau bibliotekos saviveiklos būrelyje, vyrų chore „Varpas“, su kuriuo lankėsi Vokietijoje, Lenkijoje, Anglijoje. Netgi sulaukęs garbaus amžiaus neišsižadėjo visuomeninės veiklos – rūpinosi bibliotekos senjorų reikalais, darbuotojų atostogomis Palangos ir Pervalkos poilsio namuose. Visų Vytautą pažinojusių ir dirbusių kartu atmintyje jis išliks toks pat energingas, inteligentiškas ir šviesus.

ANGELĖ ILONA LIUTOSTANSKIENĖ (1934–2009)

2009 m. lapkričio 10 d. mirė buvusi ilgametė Vilniaus universiteto bibliotekos darbuotoja Ilona Liutostanskienė.

I. Liutostanskienė gimė 1934 m. liepos 30 d. Kaune. 1961 m. baigė Vilniaus bibliotekinį technikumą. Po studijų atėjo dirbti į Vilniaus universiteto biblioteką. Likimas lėmė čia pasilikti visus darbingus metus. Pirmoji darbo vieta – Skaitytojų aptarnavimo skyrius, Abonementas. Vėliau dirbo Ekonomikos fakulteto skaityklos vyresniąja bibliotekininke (1963–1978), po to – rezervinio fondo skyriaus vedėja. Rezervinį fondą prijungus prie Mainų skyriaus, o vėliau prie Komplektavimo skyriaus, iki išėjimo į pensiją 2000 m. dirbo bibliotekininke.

Ilona Liutostanskienė visada labai mėgo muziką, sakė, kad mieliausia jai – lakštingalų giesmė. Buvo aktyvi keliautoja, mėlavo dalinosi įspūdžiais, skatino keliauti ir jaunesnius bendradarbius. Kolegos iki šiol ją prisimena ir prisimins ne tik kaip darbščią ir pareigingą bibliotekininkę, bet ir kaip puikią kulinarę, dažnai vaišinusią savo patiekalais visus, užsukančius į skyrių.

<http://www.mb.vu.lt>